

Regionalna Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 dla województwa opolskiego

Opracowana przez:

Wojewódzki Zespół Koordynacji ds. Uczenia się Przez Całe Życie we
współpracy z Pracownikami Biura Projektu

Przewodniczący WZK:

Data opracowania:

Opole, 30 września 2023 r.

Data aktualizacji:

Opole, 11 kwietnia 2025 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	2
- kontekst regionalnej polityki rozwoju	2
- opis regionu w kontekście ZSU 2030	2
2. Cele dokumentu	4
- Cel główny	4
- Cele szczegółowe (spójne z ZSU 2030):	5
3. Wojewódzki Zespół Koordynacji jako element koordynacji wdrażania ZSU 2030 na poziomie regionu	5
4. Katalog działań planowanych lub już realizowanych w regionie - według tematów i kierunków działania ZSU 2030	7
5. Opis systemu i narzędzi monitorowania i ewaluacji Programu	23
6. Działania wspierające, koordynacja, upowszechnianie (ze szczególnym uwzględnieniem działań realizowanych w ramach KPO)	24
7. Wskaźniki planowanych działań oraz wskaźniki kontekstowe	25
Załącznik nr 1 mapa rozwoju kształcenia	27
Załącznik nr 2 Plan działania na rzecz rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego w województwie opolskim	29

1.Wprowadzenie

- kontekst regionalnej polityki rozwoju

- odniesienia do strategii rozwoju województwa i innych dokumentów regionalnych
- odniesienie do wymogów KPO:

Regionalna Zintegrowana Strategia Umiejętności do 2030 roku dla woj. opolskiego bierze pod uwagę najważniejsze dla regionu dokumenty strategiczne, tj. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego – Opolskie 2030, w tym Diagnozę regionalną, Regionalna Strategia Innowacji Województwa Opolskiego 2027, analizy gospodarcze i społeczne, ale też cele krajowych dokumentów strategicznych, m.in.: SOR - oraz KSRR 2030 i Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027.

Interwencja działań w ramach Regionalnej Zintegrowanej Strategii Umiejętności do 2030 roku dla woj. opolskiego jest spójna z zapisami Umowy Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce oraz kierunkami wskazanymi m.in. w Sprawozdaniu krajowym – Polska 2019 2020 (Country Report: Polska 2019 i 2020), Zaleceniach Rady w sprawie krajowego programu reform Polski na 2020 r. (CSR), Unijnej Strategii wzrostu gospodarczego – Europejski Zielony Ład, Krajowym planie na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030, Polityce ekologicznej państwa 2030. Działania ujęte w ramach celów szczegółowych FEO 2021-2027 są zgodne z zasadą DNSH. Opracowany Program nie ingeruje w autonomię uczelni wyższych.

Krajowy Plan Odbudowy (KPO) Opracowanie zoperacjonalizowanych programów wdrażania Zintegrowanej Strategii Umiejętności na poziomie regionalnym

przez powołane Wojewódzkie Zespoły Koordynacyjne ds. kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie - 14 szł., III kw. 2023 r. (s. 183) **CID (Decyzja wykonawcza Rady UE wraz z załącznikiem)** Obowiązek przyjęcia zoperacjonalizowanych programów wdrażania krajowej Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 na szczeblu regionalnym [...] oraz **aktualizacji programu co pięć lat**, a także zapewnienia **dostosowania oferty edukacyjnej do rozpoznanych potrzeb** w zakresie umiejętności [...] oraz planu wdrażania dotyczącego monitorowania i ewaluacji (s. 13 załącznika).

[...] Wojewódzkie Zespoły Koordynacji opracują co najmniej 14 zoperacjonalizowanych programów wdrażania w obszarze kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie. Będą to programy wdrażania krajowej Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 na szczeblu regionalnym (s.14. załącznika). Zoperacjonalizowane programy

wdrożeniowe krajowej Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 **obejmą wszystkie formy uczenia się**, w tym koordynację **kształcenia i szkolenia zawodowego** oraz **uczenia się przez całe życie**. Obejmą one plany działania w regionach na rzecz rozwoju szkolenia zawodowego, **uwzględniając transformację cyfrową i ekologiczną** oraz sprzyjanie **innowacjom**. Obejmą one **mechanizmy monitorowania i oceny**. Zoperacjonalizowane programy wdrożeniowe **nie naruszają instytucjonalnej autonomii instytucji szkolnictwa wyższego** (s. 55 załącznika). **OA (ustalenia operacyjne)** Wyciąg(i) z

zoperacjonalizowanych regionalnych programów wdrożeniowych zawierające **obowiązek koordynowania przez Zespół działań regionalnych określonych w zoperacjonalizowanych programach wdrożeniowych** dotyczących kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie, a także współpracy z ze **szkolnictwem wyższym** - w stosownych przypadkach i **po uzgodnieniu z angażowanymi szkołami wyższymi** (s. 27).

- opis regionu w kontekście ZSU 2030

Analizę SWOT przeprowadzono stosując następujące założenia:

- mocne i słabe strony określają cechy województwa opolskiego (uwarunkowania wewnętrzne);
- szanse i zagrożenia to czynniki zewnętrzne mające istotny wpływ na sytuację województwa;
- analiza koncentruje się na najważniejszych i wyselekcjonowanych czynnikach;

- lista czynników nie jest ułożona hierarchicznie.

Analiza SWOT

Mocne strony woj. opolskiego:

- wielkość województwa - łatwiejsze sieciowanie współpracy, nawiązywanie kontaktów, wymiana doświadczeń;
- położenie geograficzne w bliskiej odległości od dużych ośrodków miejskich oraz Republiki Czeskiej;
- wysoki poziom informatyzacji placówek oświatowych i naukowych;
- rozwinięte szkolnictwo wyższe;
- duże przedsiębiorstwa inwestujące w rozwój zawodowy swoich pracowników;
- dobrze wykwalifikowana kadra nauczycielska;
- wysoki poziom technicznych umiejętności pracowników;
- prężnie działające lokalne grupy działań m. in. LGD, NGO, klastry gospodarcze;
- wysoka integracja społeczna, w tym międzykulturowa;
- wysoka aktywność NGO-sów;
- promocja dziedzictwa kulturowego regionu;
- środki na podnoszenie kwalifikacji;
- zdolność do korzystania z doświadczeń osób powracających do regionu;
- dobrze rozwinięte sektory: motoryzacyjny, spożywczy, chemiczny, budowlany, metalowy, meblowy, logistyczno-magazynowy;
- funkcjonowanie Klub Dyrektora Szkoły Zawodowej;
- dobrze rozwinięte kształcenie branżowe/ przygotowanie w zawodzie;
- etos pracy;
- kompaktowość województwa;
- doświadczona kadra kierownicza;
- dysponowanie nowoczesną technologią przez firmy działające na terenie województwa;
- wielokulturowość oraz otwartość mieszkańców województwa.

Słabe strony woj. opolskiego:

- brak jasno wytyczonej strategii doradztwa zawodowego;
- niewystarczająca względem potrzeb liczba nauczycieli;
- brak wykwalifikowanych nauczycieli do prowadzenia zajęć z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- niewystarczająca liczba poradni specjalistycznych w zakresie wsparcia psychologicznego i pedagogicznego;
- niekorzystne zmiany demograficzne (wyludnianie się województwa, ujemny przyrost naturalny, starzenie się społeczeństwa,);
- brak mechanizmów zatrzymania specjalistycznej kadry w regionie;
- niska świadomość społeczeństwa w zakresie potrzeby uczenia się przez całe życie;
- niska świadomość wśród małych i średnich przedsiębiorców w zakresie potrzeby podnoszenia kwalifikacji zawodowych swoich pracowników;
- niedostateczna współpraca pomiędzy doradztwem zawodowym, rynkiem pracy a szkolnictwem branżowym;
- niski poziom doradztwa w placówkach oświatowych;
- niedostateczne wyposażenie szkolnych pracowni zawodowych, które nie odzwierciedla zaplecza technicznego nowoczesnych firm działających na terenie woj. opolskiego;
- niedostatecznie wypromowany wizerunek województwa opolskiego dot. możliwości jakie ma do zaoferowania potencjalnym partnerom społecznym i gospodarczym oraz osobom chcącym związać z nim swoją przyszłość;

- starzejące się kadry uczące;
- niedostatek młodej kadry nauczycielskiej;
- zawężone kryteria dotyczące grup docelowych na pozyskanie funduszy w zakresie doskonalenia i kształcenia zawodowego;
- niewystarczające nakłady finansowe przedsiębiorców na wykorzystanie sztucznej inteligencji oraz na automatyzację/modernizację spowoduje podwyższenie kosztów pracy;
- brak konsekwencji w wdrażaniu działań o charakterze doradczym.

Szanse dla woj. opolskiego:

- zmiana wymogów prawnych kwalifikacji nauczycieli;
- możliwość dynamicznego rozwoju narzędzi ICT;
- możliwość pozyskania dodatkowych środków finansowych z funduszy unijnych;
- utworzenie 5 Branżowych Centrów Umiejętności w regionie w kluczowych branżach;
- powrót do regionu wysoko wykwalifikowanych specjalistów;
- upowszechnianie dobrych praktyk realizowanych w regionie;
- zwiększenie świadomości uczniów i ich rodziców o wadze doradztwa zawodowego;
- współpraca z regionami przygranicznymi w obszarze kulturalnym i społeczno-gospodarczym;
- systemowe rozwiązanie w skali kraju dotyczące obowiązkowych praktyk dla uczniów szkół ogólnokształcących ;
- systemowe rozwiązania w skali kraju umożliwiające odbywanie praktyk zawodowych przez osoby z niepełnosprawnościami ;
- racjonalne wykorzystywanie sztucznej inteligencji/automatyzacji.

Zagrożenia dla woj. opolskiego:

- zmiana wymogów prawnych kwalifikacji nauczycieli;
- zbyt szczegółowe określenie kwalifikacji nauczycieli;
- konkurencja krajowych i zagranicznych uczelni wyższych;
- atrakcyjność osiedleńcza ościennych metropolii;
- niewystarczające nakłady finansowe na edukację;
- niekorzystne rozwiązania systemowe w obrębie szkolnictwa;
- brak stabilnego prawodawstwa oraz często zmieniające się przepisy prawne w zakresie edukacji;
- ryzyko braku ciągłości finansowania po zakończeniu realizacji projektów;
- bariera biurokracji w pozyskiwaniu funduszy na szkolenia dla pracowników i osób indywidualnych;
- centralizacja różnych obszarów gospodarczych;
- niekorzystne rozwiązania systemowe(prawne i polityczne);
- migracja specjalistów poza województwo (ze względu na lepsze warunki pracy).

2. Cele dokumentu

- Cel główny

ROZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI ODPOWIEDNIACH DLA POTRZEB OSÓB UCZĄCYCH SIĘ, MIESZKAŃCÓW, RYNKU PRACY I GOSPODARKI REGIONU – WDROŻENIE ZSU 2030

- Cele szczegółowe (spójne z ZSU 2030):

- zwiększenie aktywności edukacyjnej i zawodowej we wszystkich grupach społecznych, zwłaszcza wśród osób o niskich umiejętnościach lub narażonych na wykluczenie społeczne;
- zapewnienie równego dostępu do informacji o popycie i podaży na umiejętności, doradztwa edukacyjnego i zawodowego oraz ofert edukacyjnych i szkoleniowych związanych z rozwojem umiejętności;
- zaprojektowanie spójnej polityki na rzecz rozwijania umiejętności w myśl idei uczenia się przez całe życie, nakierowanej na dostosowanie oferty edukacyjnej do rozpoznanych potrzeb;
- wzmocnienie świadomości znaczenia umiejętności dla osiągania korzyści indywidualnych, gospodarczych i społecznych.

3. Wojewódzki Zespół Koordynacji jako element koordynacji wdrażania ZSU 2030 na poziomie regionu

System koordynacji działań w województwie jest oparty o powołany uchwałą Nr 7790/2022 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 5 września 2022 r. Zespół Koordynacji ds. Uczenia się Przez Całe Życie (WZK).

Powołany Wojewódzki Zespół Koordynacji uwzględnia reprezentację pięciu filarów, o których mowa w Krajowym Planie Odbudowy tj: oświata, gospodarka, zarządzania strategiczne, fundusze europejskie i dialog społeczny.

WZK w woj. opolskim składa się z następujących przedstawicieli kluczowych, na rzecz rozwijania umiejętności, podmiotów i instytucji:

1. Departamentu Edukacji i Rynku Pracy UMWO
2. Regionalnego Zespołu Placówek Wsparcia Edukacji
3. Kuratorium Oświaty
4. Dwujęzycznej szkoły podstawowej Stowarzyszenie Pro Liberis Silesiae w Opolu
5. Zespołu Szkół Medycznych w Prudniku
6. Uniwersytetu Opolskiego
7. Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie
8. Politechniki Opolskiej
9. Centrum Kształcenia Zawodowego w Kędzierzynie-Koźlu
10. Departament Infrastruktury i Gospodarki UMWO
11. Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu
12. Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki
13. Regionalnej organizacja zrzeszająca pracodawców
14. Opolskiej Izby Rolniczej
15. Business Centre Club
16. Specjalnej Strefy Ekonomicznej
17. Parku Naukowo-Technologicznego w Opolu
18. Regionalnego Doradca ds. ZSK
19. Departamentu Polityki Regionalnej i Przestrzennej UMWO
20. Departamentu Funduszy Europejskich UMWO

21. Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu
22. Konwentu Powiatów Województwa Opolskiego
23. Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy
24. Konwentu Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy
25. Śląskiego Stowarzyszenia Samorządowego
26. Przedstawiciela Prezydenta M. Opole
27. Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
28. Wojewódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego

Zadania WZK, jako ciała doradczego, dla wspierania wdrażania, koordynacji i monitorowania RZSU 2030 w województwie opolskim, obejmują przedstawianie Zarządowi Województwa Opolskiego stanowisk, w tym opinii i rekomendacji, dotyczących inicjatyw i przedsięwzięć realizowanych w województwie w obszarze polityki uczenia się przez całe życie, co będzie realizowane poprzez:

- 1) systematyczny przegląd inicjatyw i przedsięwzięć realizowanych w województwie opolskim w obszarze polityki uczenia się przez całe życie;
- 2) analizowanie kwestii, wpływających na politykę uczenia się przez całe życie w województwie opolskim;
- 3) wspieranie działań służących efektywnemu wydatkowaniu w województwie opolskim środków przeznaczonych na uczenie się przez całe życie.

Obszary, w ramach których WZK przedstawia Zarządowi Województwa Opolskiego stanowiska, w tym opinie i rekomendacje, dotyczące inicjatyw i przedsięwzięć realizowanych w województwie w obszarze polityki uczenia się przez całe życie, mogą dotyczyć:

- a) środków europejskich przeznaczonych na rozwijanie umiejętności w województwie opolskim;
- b) kryteriów strategicznych dla konkursów na działania związane z rozwijaniem umiejętności (w ramach zagospodarowania regionalnych środków europejskich na rozwijanie umiejętności);
- c) zawodów o szczególnym znaczeniu dla Województwa Opolskiego rynku pracy (w kontekście Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na powiatowym i wojewódzkim rynku pracy);
- d) rozwijania umiejętności kadr zarządzających i kadr uczących w edukacji formalnej (m.in. dla placówek doskonalenia nauczycieli) i nieformalnej;
- e) wspierania szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zakresie organizacji szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego;
- f) rozwoju oferty i organizacji kształcenia formalnego, w tym w zakresie dostępności oraz współpracy z otoczeniem społeczno- gospodarczym (np. określanie rekomendacji dla organów prowadzących szkoły i placówki);
- g) rozwoju oferty uczelni wyższych w zakresie kierunków kształcenia, form pracy ze studentami) oraz współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
- h) rozwoju i promocji ZSK w województwie opolskim;
- i) rozwoju mechanizmów potwierdzania efektów uczenia się w województwie opolskim (RPL);
- j) promocji narzędzi wsparcia przedsiębiorców w zakresie podnoszenia umiejętności zarządzania zasobami ludzkimi (np. programy PARP);
- k) promocji narzędzi wsparcia przedsiębiorców w zakresie podnoszenia umiejętności osób pracujących (np. BUR); w tym określanie rekomendacji dotyczących wykorzystania środków z KFS;
- l) rozwoju systemu doradztwa zawodowego, poprzez sieci współpracy, wymiany doświadczeń doradców zawodowych i pracodawców, monitoring efektywności systemu doradztwa zawodowego w województwie opolskim;
- m) podnoszenia kompetencji doradców zawodowych zatrudnionych w instytucjach oświatowych oraz instytucjach rynku pracy;
- n) mechanizmów aktywizowania dorosłych i społeczności lokalnych na rzecz rozwijania umiejętności, w tym w zakresie edukacji pozaformalnej (m. in. LOWE, projekt „Szansa”) i uczenia się nieformalnego.

4. Katalog działań planowanych lub już realizowanych w regionie - według tematów i kierunków działania ZSU 2030

- zgodnie z schematem wynikającym z ZSU 2030 (cz. szczegółowa):

Obszar oddziaływania ZSU 2030 (I-VIII)

UMIEJĘTNOŚCI PODSTAWOWE, PRZEKROJOWE I ZAWODOWE DZIECI, MŁODZIEŻY I OSÓB DOROSŁYCH

Temat działania ZSU 2030 (1-25)

1. Upowszechnianie istniejących oraz opracowanie i wdrażanie nowych rozwiązań diagnozujących predyspozycje i umiejętności dzieci, młodzieży i osób dorosłych
2. Upowszechnianie istniejących oraz opracowanie i wdrażanie nowych rozwiązań na rzecz rozwoju umiejętności podstawowych i przekrojowych oraz zawodowych dzieci, młodzieży i osób dorosłych
3. Wspieranie rozwoju kapitału społecznego na rzecz rozwoju umiejętności w ramach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego

Kierunki działań ZSU 2030 (dla danego tematu działania)

Działanie (nazwa, krótki opis, spodziewane efekty)	Podmiot realizujący podmioty współrealizujące	Realizacja w ramach: (projekt, program, dokument)	Źródło finansowania	Czas realizacji	Kierunek działań ZSU 2030	Uwagi
Wsparcie szkół, uczniów i nauczycieli ukierunkowane na podniesienie jakości edukacji, obejmujące: rozwój kompetencji kluczowych, w tym informatycznych, językowych, społecznych i rozwijających przedsiębiorczość; kompetencji przekrojowych, w tym myślenia krytycznego, kompetencji obywatelskich i innowacyjnych, umiejętności korzystania z mediów, umiejętności społeczno-emocjonalnych	Opolskie Centrum Edukacji/ projekty niekonkurencyjne	Projekt niekonkurencyjny/ konkurencyjne	FEO 2021-2027	od 2024 r.	2.1 rozwijanie i upowszechnienie efektywnych metod nauczania i uczenia się prowadzących młodzi i inni do umiejętności: wykorzystywania nabytej wiedzy odpowiednio do celu i sytuacji; stosowania twórczych rozwiązań; utrzymania wysokiej motywacji do uczenia się.	
Wyrównywanie szans edukacyjnych dla uczniów, w tym przede wszystkim z grup defaworyzowanych, np. z rodzin o niskim statusie społeczno-ekonomicznym, mieszkających na obszarach zmarginalizowanych i/lub wiejskich, z rodzin migranckich i społeczności romskiej	Opolskie Centrum Edukacji / projekty niekonkurencyjne	Projekt niekonkurencyjny/ Projekty konkurencyjne	FEO 2021-2027	od 2024 r.	2.2 rozwój umiejętności osób w każdym wieku na wszystkich etapach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego, w tym: (...)	
Wsparcie jakości nauczania przedmiotów ścisłych, m.in. poprzez wykorzystanie metod eksperymentu w edukacji	Opolskie Centrum Edukacji / projekty niekonkurencyjne	Projekt niekonkurencyjny/ Projekty konkurencyjne	FEO 2021-2027	od 2024 r.	2.7 popularyzacja nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk inżynieryjno-technicznych i sztuki	

					w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym wyposażenie/doposażenie szkół, placówek systemu oświaty, uczelni	
Wsparcie działań związanych z edukacją ekologiczną dla uczniów i nauczycieli, w tym wiedza o klimacie i ochronie środowiska, współpraca szkół z pracodawcami w zakresie nowych zielonych zawodów	Opolskie Centrum Edukacji / projekty niekonkurencyjne	Projekt niekonkurencyjny/ Projekty konkurencyjne	FEO 2021-2027	od 2024 r.	2.7 popularyzacja nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk inżynieryjno-technicznych i sztuki w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym wyposażenie/doposażenie szkół, placówek systemu oświaty, uczelni	
Wsparcie uczniów szkół ogólnokształcących w zdobywaniu dodatkowych kwalifikacji zawodowych	Opolskie Centrum Edukacji / projekty niekonkurencyjne	Projekt niekonkurencyjny/ Projekty konkurencyjne	FEO 2021-2027	od 2024 r.	2.2 rozwój umiejętności osób w każdym wieku na wszystkich etapach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego, w tym: (...)	
Dostosowanie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych do potrzeb rynku pracy, w tym z uwzględnieniem elastycznych rozwiązań (np. kształcenie na odległość)	Opolskie Centrum Edukacji / projekty niekonkurencyjne	Projekt niekonkurencyjny/ Projekty konkurencyjne	FEO 2021-2027	od 2024 r.	2.2 rozwój umiejętności osób w każdym wieku na wszystkich etapach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego, w tym: (...)	
Wsparcie kompetencji STEM i STEAM, zwłaszcza u uczennic	Opolskie Centrum Edukacji / projekty niekonkurencyjne	Projekt niekonkurencyjny/ Projekty konkurencyjne	FEO 2021-2027	od 2024 r.	2.9 popularyzacja wśród dziewcząt i kobiet nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynieryjno-technicznych jako kierunków kształcenia i specjalizacji zawodowej	
Badanie potrzeb edukacyjnych mieszkańców województwa opolskiego	Województwo Opolskie/ Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu, Opolskie Centrum Edukacji, Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki	„Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie” w ramach KPO (inwestycja A3.1.1) „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez	KPO	od 2023 r. do 2026 r.	1.4 diagnozowanie i wdrażanie rozwiązań w zakresie wspomagania rozwoju dzieci, młodzieży i osób dorosłych ze szczególnym uwzględnieniem podmiotowości osoby uczącej się	

		całe życie, w tym uczenia się dorosłych”				
Określenie potencjału podmiotów realizujących kształcenie oraz analiza działań podejmowanych w regionie na rzecz rozwoju: szkolnictwa wyższego, kształcenia zawodowego i uczenia się przez całe życie	Województwo Opolskie/ Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu, Opolskie Centrum Edukacji, Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki	„Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie” w ramach KPO (inwestycja A3.1.1) „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych”	KPO	od 2023 r. do 2026 r.	1.4 diagnozowanie i wdrażanie rozwiązań w zakresie wspomagania rozwoju dzieci, młodzieży i osób dorosłych ze szczególnym uwzględnieniem podmiotowości osoby uczącej się	
„Przedszkolak Ratuje” - przedsięwzięcie profilaktyczno-edukacyjne skierowane do dzieci w wieku przedszkolnym. Jednocześnie jest koordynatorem części dotyczącej szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy. W ramach akcji „Przedszkolak Ratuje” odbywają się warsztaty w przedszkolach na terenie województwa opolskiego, podczas których dzieci uczą się, jak udzielać pierwszej pomocy oraz właściwie reagować w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia w razie nieobecności dorosłych. Zajęcia dla dzieci prowadzone są przez wykładowców i studentów PANS w Nysie oraz funkcjonariuszy Policji i Straży Pożarnej. Dotychczas zrealizowano cztery edycje projektu, które były obejmowane patronatem honorowym m.in. przez Marszałka Województwa Opolskiego, Komendanta Wojewódzkiego Policji w Opolu, Komendanta Powiatowej Straży Pożarnej w Nysie oraz Rektora Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie.	Projekt realizowany od 2016 r. we współpracy Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie z Komendą Powiatową Policji w Nysie, Powiatową Strażą Pożarną w Nysie oraz Opolskim Centrum Edukacji.		Środki własne partnerów przedsięwzięcia	jedna edycja zamyka się w roku szkolnym.	2.2 rozwój umiejętności osób każdego wieku na wszystkich etapach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego, w tym: (...)	

„Baterie doładowują naszą codzienność” to pilotażowy autorski program nauczania dotyczący zrównoważonych technologii, stworzony przez multidyscyplinarny zespół profesorów i ekspertów w tej dziedzinie. Celem programu jest podnoszenie świadomości na temat elektromobilności, zielonej energii i poszanowania środowiska.	Inicjatorem projektu i głównym partnerem jest firma Umicore. Partnerem merytorycznym programu jest Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie		Środki własne firmy Umicore.	Rok szkolny. W roku 2022/2023 zrealizowany o program pilotażowy (Szkoła Podstawowa nr 1 w Nysie – 30 uczniów). W roku 2023/24 program ma być kontynuowany w 3 szkołach w Nysie	2.2 rozwój umiejętności osób w każdym wieku na wszystkich etapach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego, w tym: (...)	
„Wsparcie dla zrównoważonej przyszłości” - celem projektu jest upowszechnienie wiedzy na temat idei zrównoważonego rozwoju wśród uczniów szkół średnich. W ramach projektu poza zajęciami teoretycznymi, objaśnianie są idee, cele i założenia zrównoważonego rozwoju. Realizowane są zajęcia praktyczne, podczas których przedstawiane są rozwiązania techniczne dotyczące wytwarzania energii elektrycznej z różnych źródeł odnawialnych.	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie	Program „Społeczna odpowiedzialność nauki”	Ministerstwo Edukacji i Nauki	od 1.10.2022r do 31.07.2024 r.	2.2 rozwój umiejętności osób w każdym wieku na wszystkich etapach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego, w tym: (...)	Szkoły biorące udział w projekcie: - Zespół Szkół i Placówek Oświatowych w Nysie, - Zespół Szkół w Otmuchowie, - Zespół Szkół Ekonomicznych w Nysie, - Diecezjalne Liceum Humanistyczne w Nysie, - Zespół Szkół Technicznych w Nysie, - Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Nysie
„Prometejska podpowiedź: kształcenie kadr dla sektora usług dla biznesu na kierunku finanse i rachunkowość w PWSZ w Nysie” - celem głównym projektu jest wykształcenie dyplomowanych specjalistów (kadr) dla sektora usług dla biznesu (np. BPO, SSC, IT, R&D) na kierunku finanse i rachunkowość (I stopień, studia stacjonarne) w PWSZ w Nysie (obecnie PANS w Nysie). Wszystkie przewidziane w ramach projektu zadania dotyczące	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie (do 30.09.2022 Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie)	POWER 3.5 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (fundusze europejskie)	od 1.04.2020 r. do 30.09.2023 r.	2.1 rozwijanie i upowszechnienie efektywnych metod nauczania i uczenia się prowadzących między innymi do umiejętności: wykorzystywania nabytej wiedzy odpowiednio do celu i sytuacji; stosowania twórczych rozwiązań; utrzymania wysokiej motywacji do uczenia się.	

sektora usług dla biznesu i zakładają włączanie pracodawców i kadr tegoż sektora w jego realizację m.in poprzez dostosowanie programu kształcenia i realizację zajęć projektowych, szkoleń i wizyt studyjnych w korporacjach oferujących usługi dla biznesu.						
“Nyska Akademia Młodego Odkrywcy” – projekt jest skierowany do dzieci i młodzieży klas V do VIII uczęszczających do szkół z terenu miasta i gminy Nysa. Celem projektu jest popularyzacja wiedzy, odkrywanie talentów i rozbudzenie aktywności poznawczej dzieci i młodzieży, uczestniczących w zajęciach przedstawiających praktyczne zastosowanie nauki w codziennym życiu. Wprowadzenie w treściach zajęć elementów powiązanych z ideami zrównoważonego rozwoju ma wykształcić u młodych ludzi nawyk dbania o środowisko naturalne i nawyk zdrowego życia oraz uświadomić rolę otaczających nas dóbr naturalnych w przyszłym rozwoju ludzkości. Projekt poprzez szereg działań będzie prezentował naukę jako obszar atrakcyjnych poszukiwań dostarczających uczestnikom wielu pozytywnych doznań i przeżyć rozwijając ich potencjał twórczy i intelektualny.	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie	Program „Społeczna odpowiedzialność nauki”	Ministerstwo Edukacji i Nauki	Rekrutacja: od 18.09.2023 r. do 22.09.2023 r. Realizacja zajęć: od 30.09.2023 r. do 31.01.2024 r.	2.2 rozwój umiejętności osób w każdym wieku na wszystkich etapach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego, w tym: (...)	Uczestnicy projektu z poszczególnych klas zostaną przypisani do 2 grup po 30 osób. Młodsza grupa zostanie utworzona z uczniów klas V i VI, w grupie starszej będą uczniowie z klas VII i VIII. Każdy uczestnik zakwalifikowany do projektu będzie uczestniczyć w 4 godzinnych zajęciach w każdym z 8 bloków tematycznych ujętych w projekcie, zgodnie z harmonogramem.
Stworzenie w Powiecie Oleskim akademii przedsiębiorczości Zajęcia przede wszystkim dla osób młodych wspierające wykształcenie cech przedsiębiorczych.	Powiat oleski – Powiatowy Urząd Pracy w Oleśnie wraz z partnerami.	Zadanie planowane do realizacji w ramach ZSU.	Środki z KPO	Rozpoczęcie działań w roku 2024.	2.1 rozwijanie i upowszechnienie efektywnych metod nauczania i uczenia się prowadzących między innymi do umiejętności: wykorzystywania nabytej wiedzy odpowiednio do celu i sytuacji; stosowania twórczych rozwiązań; utrzymania wysokiej motywacji do uczenia się.	
Dziecięca Politechnika Opolska	Politechnika Opolska		Środki własne Politechniki Opolskiej	Jedna edycja zamyka się	2.2 rozwój umiejętności osób w każdym wieku na wszystkich etapach	

				w roku szkolnym.	edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego, w tym: (...)	
Młodzieżowa Politechnika Opolska	Politechnika Opolska		Środki własne Politechniki Opolskiej	Jedna edycja zamyka się w roku szkolnym.	2.2 rozwój umiejętności osób w każdym wieku na wszystkich etapach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego, w tym: (...)	
Akademia Młodych Serc	Politechnika Opolska		Środki własne Politechniki Opolskiej	Jedna edycja zamyka się w roku szkolnym.	2.2 rozwój umiejętności osób w każdym wieku na wszystkich etapach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego, w tym: (...)	
Rozwój kompetencji kluczowych. Wsparcie jakości nauczania przedmiotów ścisłych. Wsparcie działań związanych z edukacją ekologiczną.	Opolskie Centrum Edukacji	Centrum Nauki i Eksperymentu RCRE „Zaczarowany Świat” w tym: „Akademia Młodego Bystrzaka” „Akademia Małego Bystrzaka”	Własne - OCE	Cyklicznie, co roku	2.7 popularyzacja nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk inżyniero-technicznych i sztuki w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym wyposażenie/doposażenie szkół, placówek systemu oświaty, uczelni	
Rozwój kompetencji kluczowych. Wsparcie działań związanych z edukacją ekologiczną.	Opolskie Centrum Edukacji, Policja	Przedszkolak Ratuje	Własne - SWO	cyklicznie, co roku	2.7 popularyzacja nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk inżyniero-technicznych i sztuki w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym wyposażenie/doposażenie szkół, placówek systemu oświaty, uczelni	
Wsparcie rozwijania kompetencji, umiejętności, uzdolnień, zainteresowań uczniów poza edukacją formalną	Opolskie Centrum Edukacji /beneficjenci projektów konkurencyjnych	Projekt niekonkurencyjny/ Projekty konkurencyjne	FEO 2021-2027	od 2024 r.	2.1 rozwijanie i upowszechnienie efektywnych metod nauczania i uczenia się prowadzących między innymi do umiejętności: wykorzystywania nabytej wiedzy odpowiednio do celu i sytuacji; stosowania twórczych rozwiązań; utrzymania wysokiej motywacji do uczenia się.	

Indywidualizacja pracy z dziećmi, w tym ze SPE z uwzględnieniem realizacji różnych form edukacji dla rodziców	Opolskie Centrum Edukacji / beneficjenci projektów konkurencyjnych	Projekt niekonkurencyjny/ Projekty konkurencyjne	FEO 2021-2027	od IV kw. 2023 r.	2.1 rozwijanie i upowszechnienie efektywnych metod nauczania i uczenia się prowadzących między innymi do umiejętności: wykorzystywania nabytej wiedzy odpowiednio do celu i sytuacji; stosowania twórczych rozwiązań; utrzymania wysokiej motywacji do uczenia się.	
Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami	beneficjenci projektów konkurencyjnych	Projekty konkurencyjne	FEO 2021-2027	od IV kw. 2023 r.	2.4 rozwijanie istniejących i tworzenie nowych rozwiązań na rzecz powrotu opiekunów osób zależnych na rynek pracy, ze szczególnym uwzględnieniem działań kierowanych do kobiet	
Wydłużenie godzin pracy OWP	beneficjenci projektów konkurencyjnych	Projekty konkurencyjne	FEO 2021-2027	od IV kw. 2023 r.	2.4 rozwijanie istniejących i tworzenie nowych rozwiązań na rzecz powrotu opiekunów osób zależnych na rynek pracy, ze szczególnym uwzględnieniem działań kierowanych do kobiet	
Rozszerzenie oferty OWP o zajęcia dodatkowe wyrównujące szanse edukacyjne, rozwijające kompetencje kluczowe i transferowalne oraz o zajęcia służące preorientacji zawodowej, w tym dotyczące aktywowania postaw przedsiębiorczych u najmłodszych oraz pobudzające i rozwijające zainteresowania	beneficjenci projektów konkurencyjnych	Projekty konkurencyjne	FEO 2021-2027	od IV kw. 2023 r.	2.2 rozwój umiejętności osób w każdym wieku na wszystkich etapach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego, w tym: (...)	
Lokalne inicjatywy na rzecz kształcenia osób dorosłych, w tym tworzenie lokalnych punktów wsparcia kształcenia osób dorosłych, służących np. aktywizacji osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, w tym osób starszych, osób o niskich kwalifikacjach, nieaktywnych zawodowo, z terenów wiejskich oraz z niepełnosprawnościami, na przykład: LOWE,	beneficjenci projektów niekonkurencyjnych /konkurencyjnych	Projekty niekonkurencyjne /konkurencyjne	FEO 2021-2027	od 2024 r.	2.3 zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych, w tym zwłaszcza niskowykwalifikowanych lub z niskimi umiejętnościami podstawowymi, w procesie uczenia się przez całe życie (edukacja formalna, pozaformalna, uczenie się nieformalne)	

Uniwersytety Trzeciego Wieku					i uczenie się w miejscu pracy	
„Nyska Akademia Seniora – aktywizacja” – projekt wzmacniania oddziaływania Uczelni w aspekcie społecznym przez ścisłe powiązanie dydaktyki, badań naukowych, prac innowacyjnych z popularyzacją osiągnięć naukowych i pracy naukowców, przez organizację przedsięwzięć ukazujących seniorom w przystępny sposób przydatność wiedzy naukowej.	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie	Program „Społeczna odpowiedzialność nauki”	Ministerstwo Edukacji i Nauki	od 1.01.2023 r. do 30.06.2024 r.	3.4 wspieranie tradycyjnych i tworzenie nowych ról społecznych seniorów	
Kształcenie ustawiczne w ramach Europejskiego Budżetu Obywatelskiego	Organizacje pozarządowe	Zadania w ramach otwartych konkursów ofert/niekonkurencyjne	FEO 2021-2027	od IV kw. 2023 r.	2.2 rozwój umiejętności osób w każdym wieku na wszystkich etapach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego, w tym: (...)	

Obszar oddziaływania ZSU 2030 (I-VIII)

ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI W EDUKACJI FORMALNEJ – KADRY UCZĄCE

Temat działania ZSU 2030 (1-25)

6. Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych kadr uczących w edukacji formalnej
7. Wspieranie i rozwijanie procesów nadawania uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela i funkcjonowania w zawodzie
8. Rozwijanie kultury pracy szkoły opartej na współpracy, zespołowości i interdyscyplinarności
9. Rozwijanie umiejętności kadr kształcących i doskonalących kadry uczące w edukacji formalnej
10. Rozwijanie praktyk i staży krajowych i zagranicznych dla studentów wszystkich kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela

Kierunki działań ZSU 2030 (dla danego tematu działania)

Działanie (nazwa, krótki opis, spodziewane efekty)	Podmiot realizujący podmioty współrealizujące	Realizacja w ramach: (projekt, program, dokument)	Źródło finansowania	Czas realizacji	Kierunek działań ZSU 2030	Uwagi
Doskonalenie kompetencji i kwalifikacji nauczycieli kształcenia ogólnego oraz nauczycieli zawodu, w tym we współpracy z uczelniami, przedsiębiorcami i pracodawcami	Opolskie Centrum Edukacji /beneficjenci projektów konkurencyjnych	Projekt niekonkurencyjny/ konkurencyjne	FEO 2021-2027	od 2024 r.	7.1 rozwijanie ścieżek kształcenia prowadzących do wykonywania zawodu nauczyciela.	
Doskonalenie kompetencji i kwalifikacji nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego	beneficjenci projektów konkurencyjnych	Projekty konkurencyjne	FEO 2021-2027	od IV kw. 2023 r.	7.1 rozwijanie ścieżek kształcenia prowadzących do	

					wykonywania zawodu nauczyciela.	
Projektuj uniwersalnie! Program podnoszenia kompetencji kadry dydaktycznej Politechniki Opolskiej Celem głównym projektu jest podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej Politechniki Opolskiej (PO) w zakresie projektowania uniwersalnego w obszarach tj. architektura, budownictwo, informatyka, turystyka i rekreacja, wychowanie fizyczne, fizjoterapia oraz ekonomia. Cel zostanie zrealizowany poprzez działania mające na celu upowszechnianie zasad projektowania nastawianego na dostępność, podnoszenie kompetencji i świadomości kadr Uczelni, a także współpracę z otoczeniem społecznym w zakresie projektowania produktów, środowiska, programów i usług by były użyteczne dla wszystkich oraz działań z zakresu dostępności.	Politechnika Opolska		POWER EFS	od 1.01.2022 r. do 31.10.2023 r.	7.1 rozwijanie ścieżek kształcenia prowadzących do wykonywania zawodu nauczyciela.	
„Program rozwoju PWSZ w Nysie etap II – doskonalenie jakości kształcenia” Cele szczegółowe Projektu: — - Wdrożenie na uczelni zmian w zakresie zarządzania procesem kształcenia poprzez włączenie i rozbudowę e-learningu w ramach programów kształcenia. - Nowa forma nauczania dla kierunków technicznych - utworzenie pracowni wirtualnej rzeczywistości dla kierunków technicznych (architektura, informatyka, zarządzanie i inżynieria produkcji). - Podniesienie kompetencji zawodowych studentów poprzez certyfikowane szkolenia i warsztaty z przedstawicielami NRIG oraz interdyscyplinarne praktyczne zajęcia projektowe. - Podniesienie praktycznych kompetencji dydaktycznych kadry uczelni poprzez udział w certyfikowanych	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie	POWER 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś Priorytetowa III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (fundusze europejskie)	od 15.04.2019 r. do 31.12.2023 r.	7.1 rozwijanie ścieżek kształcenia prowadzących do wykonywania zawodu nauczyciela.	

szkoleniach i stażach dydaktycznych w przedsiębiorstwach i instytucjach. - Dostosowanie usług w bibliotece do potrzeb kształcenia praktycznego z uwzględnieniem wyrównania szans osób narażonych na wykluczenie społeczne.						
Doskonalenie kompetencji i kwalifikacji nauczycieli	Opolskie Centrum Edukacji	Program Niwki	Własne – SWO, SWŚ oraz Konsulatu Niemieckiego	cyklicznie, co roku	7.1 rozwijanie ścieżek kształcenia prowadzących do wykonywania zawodu nauczyciela.	
Doskonalenie kompetencji i kwalifikacji nauczycieli	Opolskie Centrum Edukacji	Kursy i szkolenia dla nauczycieli	Własne	cyklicznie, co roku	7.1 rozwijanie ścieżek kształcenia prowadzących do wykonywania zawodu nauczyciela.	
Edukacja włączająca Podnoszenie kompetencji kadr pedagogicznych, kursy szkolenia, studia, doradztwo w zakresie edukacji włączającej w tym m.in. w ramach pedagogiki specjalnej.	beneficjenci projektów konkurencyjnych	Projekty konkurencyjne	FEO 2021-2027	od 2024	7.1 rozwijanie ścieżek kształcenia prowadzących do wykonywania zawodu nauczyciela.	

Obszar oddziaływania ZSU 2030 (I-VIII)

ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI POZA EDUKACJĄ FORMALNĄ

Temat działania ZSU 2030 (1-25)

11. Wsparcie rodzin w zakresie opieki, wychowania i rozwoju umiejętności
12. Wsparcie kadr zarządzających i uczących w edukacji pozaformalnej i wspierających uczenie się nieformalne
13. Wsparcie kadr instytucji spoza systemu edukacji formalnej i pozaformalnej (realizujących zadania z zakresu opieki, wychowania i edukacji) w zakresie rozwoju umiejętności

Kierunki działań ZSU 2030 (dla danego tematu działania)

Działanie (nazwa, krótki opis, spodziewane efekty)	Podmiot realizujący podmioty współrealizujące	Realizacja w ramach: (projekt, program, dokument)	Źródło finansowania	Czas realizacji	Kierunek działań ZSU 2030	Uwagi
Działania w zakresie wsparcia rodziny i pieczy zastępczej oraz rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze (np. konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodzin, kształcenie kandydatów na rodziny zastępcze oraz kandydatów na osoby prowadzące rodzinne domy dziecka)	Opolskie Centrum Edukacji / beneficjenci projektów konkurencyjnych	Projekt konkurencyjny/ projekty konkurencyjne	FEO 2021-2027	od 2024 r.	11.6 rozwijanie istniejącej i tworzenie nowej oferty instytucjonalnej dla rodziców/opiekunów w zakresie umiejętności rodzicielskich.	

Program pomocy stypendialnej Realizacja programów pomocy stypendialnej w ramach kształcenia ogólnego i zawodowego dla uczniów uzdolnionych z grup defaworyzowanych	Województwo opolskie	Projekt niekonkurencyjny	FEO 2021-2027	od 2023	11.7 tworzenie i realizacja programów społecznych nakierowanych na wsparcie umiejętności dzieci, młodzieży i dorosłych osób zależnych;	
---	----------------------	--------------------------	---------------	---------	--	--

Obszar oddziaływania ZSU 2030 (I-VIII)

ROZWIJANIE I WYKORZYSTANIE UMIEJĘTNOŚCI W MIEJSCU PRACY

Temat działania ZSU 2030 (1-25)

14. Wspieranie rozwoju zarządzania kapitałem ludzkim w miejscu pracy
15. Wykorzystanie wysokoefektywnych praktyk pracy dla rozwoju umiejętności (HPWP)
16. Rozwijanie umiejętności pracowników

Kierunki działań ZSU 2030 (dla danego tematu działania)

Działanie (nazwa, krótki opis, spodziewane efekty)	Podmiot realizujący podmioty współrealizujące	Realizacja w ramach: (projekt, program, dokument)	Źródło finansowania	Czas realizacji	Kierunek działań ZSU 2030	Uwagi
Kształcenie ustawiczne Usługi rozwojowe dla pracodawców i ich pracowników, zgodnie z ich zidentyfikowanymi potrzebami (system popytowy w oparciu o Bazę Usług Rozwojowych).	Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki	Projekt niekonkurencyjny	FEO 2021-2027	od III kw. 2023 r.	14.8 wspieranie w inwestowaniu w rozwój umiejętności pracowników.	
Wdrożenie elastycznych form zatrudnienia takich jak praca zdalna, zatrudnienie przejściowe, praca w niepełnym wymiarze, job sharing (m.in. poprzez szkolenia, subsydiowanie zatrudnienia)	Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu	Projekt niekonkurencyjny	FEO 2021-2027	od IV kw. 2023 r.	15.2 wspieranie organizacji i kadry zarządzającej we wdrażaniu wysokoefektywnych praktyk pracy uwzględniających umiejętności pracowników, ich potencjału i predyspozycje oraz uwarunkowania osobiste, w tym rodzinne.	
Akademia Technika - Pracownicy Wydziału Nauk Technicznych prowadzą cykliczne szkolenia dla pracowników firmy Donaldson S.A. w Skarbimierzu w zakresie:	Donaldson S.A. w Skarbimierzu, Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie	Umowa dwustronna	Środki własne firmy Donaldson S.A.	od 2020 r. - nadal	15.4 zwiększenie zaangażowania pracowników we wdrażanie wysokoefektywnych praktyk pracy.	Projekt przewiduje 9 edycji szkoleń dla ok. 120 pracowników. Dotychczas

czytania dokumentacji technicznej, metrologii, podstaw mechaniki i obsługi maszyn, TPM oraz doskonalenia jakości ze szczególnym uwzględnieniem SPC.						zrealizowano 4 edycje.
Rozwijanie umiejętności pracowników	Opolskie Centrum Edukacji	Kurs na IPNZ Kurs pedagogiczny na IPNZ	Własne	cyklicznie, co roku	16.1 wspieranie motywacji pracowników do rozwoju umiejętności.	
Współpraca i partnerstwo między instytucjami edukacyjnymi i partnerami społecznymi, przedsiębiorcami, organizacjami klastrów przemysłowych, IOB, instytucjami badawczymi oraz zajmującymi się innowacjami, a także instytucjami szkoleniowymi/usługodawcami w celu zapewnienia lepszej komunikacji potrzeb rynku pracy oraz promowania uczenia się w miejscu pracy	Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki	Projekt niekonkurencyjny	FEO 2021-2027	od III kw. 2023 r.	15.1 upowszechnianie wiedzy na temat metod wykorzystania umiejętności i wysokoefektywnych praktyk pracy	
Wsparcie ekonomii społecznej Rozwój umiejętności, kompetencji i kwalifikacji osób zatrudnianych w PES w szczególności przy wykorzystaniu BUR Rozwój umiejętności, kompetencji i kwalifikacji kadr ekonomii społecznej wynikającej z regionalnych i lokalnych potrzeb	administracja publiczna, organizacje społeczne i związki wyznaniowe, partnerstwa, służby publiczne	Projekt konkurencyjny	FEO 2021-2027	od III kw. 2024 r.	14.8 wspieranie w inwestowaniu w rozwój umiejętności pracowników;	

Obszar oddziaływania ZSU 2030 (I-VIII)

DORADZTWO ZAWODOWE

Temat działania ZSU 2030 (1-25)

17. Rozwijanie, wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja efektywnego doradztwa zawodowego dzieci, młodzieży i osób dorosłych
18. Przygotowanie i doskonalenie kadr dla doradztwa zawodowego
19. Tworzenie efektywnych mechanizmów informowania o zapotrzebowaniu na zawody, kwalifikacje i umiejętności na poziomie krajowym i regionalnym

Kierunki działań ZSU 2030 (dla danego tematu działania)

Działanie (nazwa, krótki opis, spodziewane efekty)	Podmiot realizujący podmioty współrealizujące	Realizacja w ramach: (projekt, program, dokument)	Źródło finansowania	Czas realizacji	Kierunek działań ZSU 2030	Uwagi
--	---	---	---------------------	-----------------	---------------------------	-------

Podnoszenie kwalifikacji kadr rynku pracy	Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu	Projekt niekonkurencyjny	FEO 2021-2027	od IV kw. 2023 r.	18.1 przygotowanie kadr do realizacji doradztwa zawodowego kierowanego do zróżnicowanych grup odbiorców.	
Doradztwo zawodowe w ramach kształcenia ogólnego i zawodowego dla uczniów, nauczycieli oraz osób dorosłych	Opolskie Centrum Edukacji /beneficjenci projektów niekonkurencyjnych	Projekt niekonkurencyjny/ Projekty konkurencyjne	FEO 2021-2027	od 2024 r.	17.3 rozwijanie istniejących i tworzenie nowych działań w obszarze doradztwa, możliwych do zastosowania w edukacji formalnej i pozaformalnej, instytucjach rynku pracy i polityki społecznej.	
Podnoszenie kompetencji podstawowych, w tym m.in. kompetencji cyfrowych osób z grup wykluczonych cyfrowo, umożliwiających wdrażanie ścieżek poprawy umiejętności (Upskilling pathways) dla dorosłych o niskich kwalifikacjach	beneficjenci projektów niekonkurencyjnych	Projekty niekonkurencyjne	FEO 2021-2027	od 2024 r.	18.1 przygotowanie kadr do realizacji doradztwa zawodowego kierowanego do zróżnicowanych grup odbiorców.	
Kompleksowa doradztwa zawodowego w szkołach	Województwo Opolskie/ Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu, Opolskie Centrum Edukacji, Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki	„Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie” w ramach KPO (inwestycja A3.1.1) „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych”	KPO	od 2023 r. do 2026 r.	17.3 rozwijanie istniejących i tworzenie nowych działań w obszarze doradztwa, możliwych do zastosowania w edukacji formalnej i pozaformalnej, instytucjach rynku pracy i polityki społecznej.	
Dzień odkrywców zawodów. Dobra praktyka – inicjatywa dydaktyczna autorstwa A. Hiller-Janik i R. Glińskiego polegająca na współpracy szkolnego doradcy zawodowego z wybranym zakładem pracy w celu zaprezentowania młodzieży szkół podstawowych charakteru pracy na konkretnym	Niektóre szkoły podstawowe z terenu powiatu oleskiego.	Innowacyjne działania lokalne	Działania w ramach środków własnych szkół oraz pracodawców - możliwe ewentualne dofinansowanie w ramach KPO.	Działania prowadzone w sposób ciągły według bieżących potrzeb i możliwości.	17.3 rozwijanie istniejących i tworzenie nowych działań w obszarze doradztwa, możliwych do zastosowania w edukacji formalnej i pozaformalnej, instytucjach rynku pracy i polityki społecznej.	

stanowisku pracy istniejącym w danym zakładzie pracy. Uczeń po odpowiednim, wcześniejszym przygotowaniu przez szkolnego doradcę spędza dzień w zakładzie pracy obserwując pracę <i>face to face</i> pracownika w wybranym przez siebie zawodzie. Po takich zajęciach uczeń odpowiada na pytanie: Czy praca w danym zawodzie jest tym co mnie nadal interesuje. Działania takie wspomagają pracę doradcy, pozwalają młodzieży na nabycie wiedzy zawodoznawczej.						
Zastosowanie narzędzia teleinformatycznego wspomagającego kojarzenie młodzieży szkół ponadpodstawowych z przyszłymi pracodawcami. Efektem działania jest praca szkolnych doradców nakierowana na efekt w postaci przyszłego zatrudniania. Efektem jest również uzyskanie przez młodzież szkół ponadpodstawowych świadomości własnych kompetencji (miękkich i twardych) oraz poszerzenie informacji o lokalnym rynku pracy.	Powiat Oleski - Powiatowy Urząd Pracy w Oleśnie.	Działanie realizowane było w ramach projektu pilotażowego „Nowe spojrzenie – nowe możliwości – spojrzenie w przyszłość.	Działanie wcześniej finansowane ze środków rezerwy Funduszu Pracy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. Możliwe w części do realizacji w ramach środków z KPO oraz budżetu samorządu powiatowego .	Działanie możliwe do zrealizowania w ramach realizacji Zintegrowanej Strategii Umiejętności.	17.3 rozwijanie istniejących i tworzenie nowych działań w obszarze doradztwa, możliwych do zastosowania w edukacji formalnej i pozaformalnej, instytucjach rynku pracy i polityki społecznej.	
Usługi doradcze w zakresie wyboru kierunku i rodzaju edukacji w kontekście potrzeb regionalnego lub lokalnego rynku pracy, mentoring, coaching, tutoring	Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki	Projekt niekonkurencyjny	FEO 2021-2027	od III kw. 2023 r.	17.7 upowszechnianie korzystania z doradztwa zawodowego na każdym etapie życia, w tym integracja działań w zakresie doradztwa zawodowego realizowanego w instytucjach systemu edukacji oraz rynku pracy	

Obszar oddziaływania ZSU 2030 (I-VIII)

WSPÓŁPRACA PRACODAWCÓW Z EDUKACJĄ FORMALNĄ I POZAFORMALNĄ

Temat działania ZSU 2030 (1-25)

20. Rozwijanie współpracy pomiędzy pracodawcami a instytucjami edukacji formalnej i pozaformalnej

21. Rozwijanie jakościowe i ilościowe praktyk i staży krajowych i zagranicznych dla osób uczących się w ramach edukacji formalnej i pozaformalnej

22. Rozwijanie jakościowe i ilościowe praktyk i staży krajowych i zagranicznych dla kadry kształcącej

23. Rozwijanie zaplecza technicznego, dydaktycznego i instytucjonalnego kształcenia zawodowego uwzględniającego rzeczywiste warunki pracy

Kierunki działań ZSU 2030 (dla danego tematu działania)

Działanie (nazwa, krótki opis, spodziewane efekty)	Podmiot realizujący podmioty współrealizujące	Realizacja w ramach: (projekt, program, dokument)	Źródło finansowania	Czas realizacji	Kierunek działań ZSU 2030	Uwagi
Współpraca szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne, jak i zawodowe o charakterze strategicznym i praktycznym z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zwłaszcza z pracodawcami, a także uczelniami wyższymi, instytucjami rynku pracy Rady Programowe dla poszczególnych kierunków studiów - Od roku akademickiego	Opolskie Centrum Edukacji /beneficjenci projektów niekonkurencyjnych	Projekt niekonkurencyjny/ Projekty konkurencyjne	FEO 2021-2027	od 2024 r.	20.1 rozwijanie istniejących i tworzenie nowych form współpracy na każdym etapie kształcenia, szkolenia i egzaminowania.	
2016/2017 działają powołane zarządzeniami Rektora Rady Programowe dla poszczególnych kierunków studiów. W ich skład weszli nauczyciele akademicy, studenci oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego (np. dla kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji są to przedstawiciele Cementowni ODRA S.A. w Opolu i Fabryki Armatury Przemysłowej WAKMET w Bodzanowie). Rady Programowe doskonały programy studiów dla poszczególnych kierunków dostosowując je do potrzeb rynku pracy. Posiedzenia Rad Programowych odbywają się co najmniej raz na semestr.	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie, partnerzy z otoczenia społeczno-gospodarczego	Zarządzenia Rektora PANS w Nysie	bez kosztów	od roku akademickiego 2016/2017 – nadal	20.1 rozwijanie istniejących i tworzenie nowych form współpracy na każdym etapie kształcenia, szkolenia i egzaminowania.	
Zajęcia praktyczne realizowane w siedzibie firmy w ramach programu studiów. Na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji opracowano, we współpracy z przedstawicielem przedsiębiorstwa	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie, Fabryka Armatury Przemysłowej WAKMET Sp. z o.o. w Bodzanowie	Umowa o współpracy	Środki własne partnerów	od roku akademickiego 2018/2019 - nadal	21.2 promowanie udziału w praktykach i stażach	

Fabryka Armatury Przemysłowej WAKMET Sp. z o.o. w Bodzanowie programów dydaktycznych do przedmiotów „Rachunek kosztów dla inżynierów”, „Zarządzanie jakością i bezpieczeństwem” oraz „Zarządzanie produkcją i usługami” ukierunkowanych przede wszystkim na praktyczne aspekty przedmiotów. Część ćwiczeń praktycznych przewidzianych w planie studiów realizowanych jest w przedsiębiorstwie WAKMET.						
Kształcenie praktyczne uczniów szkół zawodowych, w tym we współpracy z pracodawcami, tj. organizacja staży, praktyk czy kwalifikacyjnych kursów zawodowych	Opolskie Centrum Edukacji / projekty niekonkurencyjne	Projekt niekonkurencyjny/ Projekt konkurencyjne	FEO 2021-2027	od 2024 r.	21.2 promowanie udziału w praktykach i stażach	
Aktywizacja zawodowa realizowana poza PUP Realizacja działań z zakresu wdrażania Gwarancji dla młodzieży np. inicjatywa ALMA	Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu/ instytucje rynku pracy	Projekt niekonkurencyjny	FEO 2021-2027	od 2024 r.	21.2 promowanie udziału w praktykach i stażach	

Obszar oddziaływania ZSU 2030 (I-VIII)

PLANOWANIE UCZENIA SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE I POTWIERDZANIE UMIEJĘTNOŚCI

Temat działania ZSU 2030 (1-25)

24. Integracja edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego

25. Rozwijanie doradztwa walidacyjnego oraz potwierdzania efektów wcześniejszego uczenia się (RPL) na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym

Kierunki działań ZSU 2030 (dla danego tematu działania)

Działanie (nazwa, krótki opis, spodziewane efekty)	Podmiot realizujący podmioty współrealizujące	Realizacja w ramach (projekt, program, dokument)	Źródło finansowania	Czas realizacji	Kierunek działań ZSU 2030	Uwagi
Kształcenie i szkolenia w ramach systemu formalnego lub pozaformalnego lub poprzez uczenie się nieformalne, w tym z uwzględnieniem elastycznych rozwiązań (np. kształcenie na odległość) m.in.	Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki	Projekt niekonkurencyjny	FEO 2021-2027	od III kw. 2023 r.	25.4 włączenie pracodawców w proces walidacji	

w zakresie kompetencji kluczowych, kompetencji transferowalnych i wyspecjalizowanych umiejętności twardych, zielonych kompetencji, za pośrednictwem BUR, osób w niekorzystnej sytuacji, osób posiadających zawody deficytowe w regionie, tj.: psychologów, pedagogów oraz obecnych i potencjalnych opiekunów osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w przypadku zawodów medycznych i niemedyycznych zachowana zostanie komplementarność i demarkacja ze wsparciem oferowanym na poziomie krajowym w FERS oraz KPO) oraz uczestników i absolwentów Ochotniczych Hufców Pracy						
Wsparcie procesu walidacji i certyfikacji umiejętności nabytych w ramach edukacji pozaformalnej i uczenia się nieformalnego	Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki	Projekt niekonkurencyjny/projekt konkurencyjny	FEO 2021-2027	od III kw. 2023 r.	25.2 wdrażanie i upowszechnianie możliwości potwierdzania efektów uczenia się nabytych w ramach edukacji pozaformalnej i uczenia się nieformalnego.	

5. Opis systemu i narzędzi monitorowania i ewaluacji Programu

Monitoring i ewaluacja Regionalnej Zintegrowanej Strategii Umiejętności do 2030 dla woj. opolskiego, to ważne narzędzia systemu decyzyjnego w zakresie zarządzania inicjatywami i przedsięwzięciami realizowanymi w województwie w obszarze polityki uczenia się przez całe życie oraz w kreowaniu przyszłych trendów. Mają za zadanie dostarczenie informacji w zakresie realizacji działań oraz diagnozowanie mechanizmów rozwoju umiejętności, czyli działań prowadzących do kształtowania i rozwijania umiejętności przez całe życie w różnych formach: formalnej, pozaformalnej i nieformalnej.

System monitorowania i ewaluacji Regionalnej Zintegrowanej Strategii Umiejętności do 2030 dla woj. opolskiego spełnia następujące funkcje:

- informuje na temat postępów realizacji celów Programu;
- identyfikuje różnice pomiędzy planowaną a zrealizowaną ścieżką osiągnięcia celów Programu;
- informuje o opóźnieniach w osiąganiu założonych w Programie celów;
- daje możliwości dokonania oceny założeń programowych, poprawy jakości działań oraz mechanizmów ich osiągnięcia.

Monitorowanie postępów wdrażania RZSU 2030 dla woj. opolskiego polegać będzie na systematycznym gromadzeniu oraz analizowaniu danych ilościowych i jakościowych dotyczących działań służących jej realizacji, a także odnoszących się

do rozwoju umiejętności odpowiednich dla potrzeb osób uczących się, mieszkańców, rynku pracy, gospodarki regionu oraz zachodzących zmian w województwie opolskim w zakresie jej wdrażania.

System monitorowania RZSU 2030 dla woj. opolskiego jest ściśle powiązany ze sprawozdawczością realizacji działań projektu pn. „*Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie*” w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności oraz działań realizowanych w ramach regionalnego programu operacyjnego. Monitoring może uwzględniać także dane pochodzące z innych programów rozwoju, rozumianych jako instrumenty realizacyjne Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030.

Monitoring i ewaluacja RZSU 2030 dla woj. opolskiego będą rozpatrywane jako spójne procedury, których zastosowanie pozwoli na uzyskanie rzeczywistego obrazu skuteczności działań podejmowanych na podstawie zapisów Programu oraz rezultatów uzyskiwanych dzięki podejmowanym zadaniom.

Jakościowe i ilościowe pomiary odbywać się będą cyklicznie, nie częściej, niż raz do roku lub doraźnie w razie potrzeby. Narzędziami wykorzystywanymi do weryfikacji będą analizy osiągniętych rezultatów oraz COMORELP tj. samoocena regionalnej polityki LLL, a ich efekty przedstawiane będą w postaci raportów monitoringowych i ewaluacyjnych, zatwierdzanych przez WZK.

Za monitoring oraz ewaluację Regionalnej Zintegrowanej Strategii Umiejętności do 2030 dla woj. opolskiego odpowiedzialny jest Samorząd Województwa Opolskiego, w którego imieniu będzie działał zespół zadaniowy ds. RZSU do 2030 dla woj. opolskiego powołany w ramach WZK ds. Uczenia się Przez Całe Życie oraz Biuro Koordynacji.

6. Działania wspierające, koordynacja, upowszechnianie (ze szczególnym uwzględnieniem działań realizowanych w ramach KPO)

W ramach projektu pn. „*Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie*” przewidziano kompleksowe badania związane z problematyką kształcenia ustawicznego i doradztwa zawodowego w województwie opolskim. Badania prowadzone będą przez partnera posiadającego stosowne doświadczenie i kadrę badawczą, a w ich ramach przewidziano:

Badanie I :

Kompleksowa analiza doradztwa zawodowego w szkołach, która da odpowiedź na następujące pytania badawcze:

- a. Jak wygląda proces doradztwa zawodowego w szkołach województwa opolskiego?
- b. W jaki sposób doradztwo zawodowe wpływa na wybory edukacyjne i zawodowe uczniów?

W ramach badania zostaną zrealizowane:

- Analiza uregulowań prawnych obejmująca dokumenty szczebla unijnego, krajowego i regionalnego.
- Statystyczna analiza danych zastanych zamieszczonych w bazach GUS, literaturze przedmioty w tym raportach z badan, innych zidentyfikowanych źródłach.
- Badanie jakościowe wśród dyrektorów szkół i doradców zawodowych, realizowane metoda FGI.
- Badania ilościowe w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, w których prowadzone jest doradztwo.
- Badanie ilościowe wśród doradców zawodowych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.
- Badanie ilościowe wśród uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, realizowane technika ankiety audytoryjnej PAPI. Badaniem zostaną objęci uczniowie ostatnich klas szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych.
- Badanie ilościowe wśród rodziców (opiekunów prawnych) uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.
- Badanie losów absolwentów szkół podstawowych.
- Badanie losów absolwentów szkół ponadpodstawowych.

Badanie II:

Określenie potencjału podmiotów realizujących kształcenie oraz analiza działań podejmowanych w regionie na rzecz rozwoju: szkolnictwa wyższego, kształcenia zawodowego i uczenia się przez całe życie.

Pytania badawcze:

- a. Jaki jest potencjał podmiotów, które realizują działania na rzecz kształcenia zawodowego, wyższego i ustawicznego?
- b. Jak wygląda współpraca podmiotów odpowiedzialnych za kształcenie zawodowe, wyższe i ustawiczne pomiędzy sobą oraz pracodawcami?
- c. Jakie działania są podejmowane w regionie na rzecz rozwoju kształcenia zawodowego, wyższego i ustawicznego?

W ramach badania zostaną zrealizowane:

- Analiza danych zastanych obejmująca oferty kształcenia podmiotów prowadzących kształcenie zawodowe, wyższe i ustawiczne oraz efekty projektów finansowanych ze środków RPO WO 2014-2020 realizowanych w ramach OP X Wysoka jakość edukacji.
- Badania jakościowe współpracy pracodawców i podmiotów odpowiedzialnych za kształcenie, realizowane techniką studium przypadku.
- Badanie ilościowe wśród pracodawców zatrudniających co najmniej jednego pracownika.
- Badanie ilościowe wśród organów prowadzących oraz podmiotów realizujących kształcenie zawodowe, wyższe i ustawiczne na terenie województwa opolskiego.

Badanie III:

Badanie potrzeb edukacyjnych mieszkańców województwa opolskiego

Pytania badawcze:

- a. Jaka jest skala udziału dorosłych mieszkańców Opolszczyzny w kształceniu ustawicznym?
- b. Jakie jest potencjalne zainteresowanie dorosłych mieszkańców Opolszczyzny uczestnictwem w kształceniu ustawicznym?
- c. W ramach badania zostanie zrealizowane badanie ilościowe wśród dorosłych mieszkańców Opolszczyzny, realizowane techniką CATI. Badanie reprezentatywne, na próbie losowej.

7. Wskaźniki planowanych działań oraz wskaźniki kontekstowe

W monitoringu Regionalnej Zintegrowanej Strategii Umiejętności do 2030 dla woj. opolskiego wykorzystywane będą wskaźniki odnoszące się do zaplanowanych działań oraz wskaźniki kontekstowe.

Przedstawione wskaźniki odnoszą się do RZSU 2030 dla woj. opolskiego jako całości, a nie do poszczególnych obszarów oddziaływania, tematów działań, kierunków działań, czy konkretnych działań.

Identyfikacja wskaźników kontekstowych celów szczegółowych RZSU 2030 dla woj. opolskiego odbyła się przy uwzględnieniu ustaleń Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 w zakresie wskaźników dla przyjętych w niej celów strategicznych.

Głównymi źródłami danych statystycznych wykorzystywanych do monitorowania poniższych wskaźników będzie m.in. statystyka publiczna i informacje pochodzące z: komórek organizacyjnych WUP w Opolu, podmiotów realizujących działania w regionie wskazane w punkcie 4 niniejszego dokumentu, współrealizatorów projektu oraz partnerów projektu.

Wskaźniki monitorowania realizacji celów Zintegrowanej Strategii Umiejętności tożsame ze wskaźnikami monitorowania RZSU 2030 dla woj. Opolskiego:

- odsetek dzieci do lat 3 objętych formami opieki;
- odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym:
 - 3-latki,
 - ✓ 4-latki,
 - ✓ 5-latki,
 - ✓ 6-latki;
- preferencje wyboru typów szkół ponadpodstawowych odsetek uczniów klas I:
 - ✓ liceów ogólnokształcących,

- ✓ techników,
- ✓ branżowych szkół I stopnia;
- osoby młode w wieku 15-19 lat niepracujące, nieuczące się i niedokształcające się;
- docieranie z sukcesem do ukończenia kształcenia zawodowego – porównanie liczby uczniów klas I
- z liczbą absolwentów przystępujących do egzaminu zawodowego i go zdających;
- stopa bezrobocia absolwentów szkół prowadzących kształcenie zawodowe na tle absolwentów innych typów szkół oraz uczelni;
- odsetek absolwentów studiów na kierunkach matematycznych, nauk ścisłych i technicznych (procent absolwentów wszystkich kierunków)
- wskaźnik zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym w Polsce i UE;
- stopa bezrobocia absolwentów szkół wyższych;
- mobilność studentów:
 - ✓ studenci z Polski studiujący w państwach UE, EEA lub kandydujących do UE, studenci w Polsce
 - ✓ pochodzący z państw UE, EEA lub kandydujących do UE, studenci z Polski rozpoczynający pierwszy rok studiów w innym mieście niż ich miejsce zamieszkania;
 - ✓
- odsetek osób w Polsce i UE w wieku 16-74 lata bez podstawowych umiejętności cyfrowych;
- odsetek osób dorosłych w wieku 25-64 lata uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu;
- odsetek osób dorosłych w wieku 25-64 lata uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu według wykształcenia;
- odsetek osób dorosłych w wieku 55-74 lata uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu;
- osoby młode w wieku 20-24 oraz 25-29 lat niepracujące, nieuczące się i niedokształcające się;
- liczba aktywnych organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, fundacji, innych organizacji społecznych na 10 000 mieszkańców
- współczynnik aktywności zawodowej osób:
 - ✓ poniżej 25 roku życia,
 - ✓ w wieku 50-64 lat.

Wskaźniki kontekstowe tożsame ze wskaźnikami celów strategicznych Strategii Opolskie 2030:

- liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców;
- liczba wydanych kart w ramach inicjatywy Opolska Karta Rodziny i Seniora;
- osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu w wieku 25-64 lat;
- zdawalność egzaminu maturalnego (odsetek sukcesów w terminie głównym);
- odsetek osób w wieku 16-74 lat korzystających z Internetu w kontaktach prywatnych z administracją publiczną;
- liczba widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych na 1 000 mieszkańców; PKB na 1 mieszkańca wg PPP (UE-27=100); syntetyczny wskaźnik przedsiębiorczości; liczba inkubatorów przedsiębiorczości i parków naukowo-technologicznych; saldo między nowoutworzonymi a zlikwidowanymi miejscami pracy; wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat; nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach. Studenci i absolwenci szkół wyższych na kierunkach matematycznych, przyrodniczych i technicznych wg klasyfikacji ISCED – F 2013 jako procent studentów i absolwentów szkół wyższych.
-
-

Wskaźniki odnoszące się do planowanych działań w woj. opolskim (wartości pośrednie→docelowe):

- liczba placówek systemu oświaty objętych wsparciem 99→wzrost;
- liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym 3 500→wzrost;
- liczba osób uczestniczących w stażach/praktykach zawodowych 7 000→wzrost;
- liczba osób objętych wsparciem w ramach kształcenia zawodowego 4 742→wzrost;
- liczba dzieci o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem 1 254→ wzrost;
- liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie 50→wzrost;
- liczba dzieci w wieku przedszkolnym objętych wsparciem w ramach realizowanych działań 5 703→wzrost;
- liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej 5 703→wzrost;
- liczba działań na rzecz promowania idei uczenia się przez całe życie 180→wzrost;
- liczba osób uczestniczących w wydarzeniach promujących ideę uczenia się przez całe życie 20 000→wzrost;
- liczba podmiotów wchodzących w skład powiatowych sieci doradztwa zawodowego 200→wzrost.
- liczba przeprowadzonych analiz i raportów dotyczących kształcenia 0→wzrost
- liczba działań na rzecz upowszechniania idei zrównoważonego rozwoju 3→wzrost

Załącznik nr 1 mapa rozwoju kształcenia

W systemie oświaty kształcenie zawodowe realizowane jest w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, w oparciu o krajowe podstawy programowe kształcenia w zawodach. Podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego zawierają zestawy efektów kształcenia i kryteriów ich weryfikacji odnoszące się do wiedzy, umiejętności zawodowych, w tym wybranych umiejętności cyfrowych i ekologicznych (w zależności od zawodu) oraz kompetencji personalnych i społecznych. Umiejętności podstawowe i przekrojowe określają podstawy programowe kształcenia ogólnego dla poszczególnych typów szkół. Podstawy programowe kształcenia w zawodach zostały opracowane, przy udziale pracodawców i zostały dopasowane do potrzeb poszczególnych branż.

W systemie formalnym kształcenie odbywa się w oparciu o określone podstawy programowe kształcenia w zawodach, których konstrukcja opiera się na jednostkach efektów kształcenia, co ułatwia osobom uczącym się możliwość transferu, uznawania i akumulacji indywidualnych efektów kształcenia. Jednostki efektów kształcenia uwzględnione są w programach nauczania w ramach kształcenia ustawicznego na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub kursach umiejętności zawodowych. Uczniowie szkół prowadzących kształcenie zawodowe mają obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego lub egzaminu czeladniczego (w przypadku uczniów będących młodocianymi pracownikami odbywającymi naukę zawodu u pracodawcy będącego rzemieślnikiem), które jest jednym z warunków uzyskania promocji do następnej klasy lub ukończenia szkoły. Osoby, które co najmniej dwa lata pracowały lub kształciły się w danym zawodzie (posiadające wykształcenie co najmniej podstawowe) mogą przystąpić do walidacji efektów uczenia się w ramach egzaminu zawodowego eksternistycznego.

Oferta programowa kształcenia zawodowego w województwie opolskim jest regularnie aktualizowana o polskie przepisy prawa oświatowego, które przewidują zarówno wprowadzanie zmian w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, obejmujące zmiany w zakresie kwalifikacji zawodowych, jak również wprowadzanie zmian w podstawach programowych kształcenia w poszczególnych zawodach. Podejmowane są systematyczne działania, we współpracy z pracodawcami, mające na celu przegląd oferty oraz kwalifikacji.

Na Opolszczyźnie kształcenie zawodowe odbywa się przede wszystkim w oparciu o szkolne programy nauczania tworzone przez nauczycieli kształcenia zawodowego, co pozwala szkole na bieżąco reagować na potrzeby rynku pracy. Programy te obejmują również treści nauczania wykraczające poza podstawy programowe kształcenia w zawodach, w szczególności w uzgodnieniu z pracodawcami z lokalnego rynku pracy, w celu przygotowania uczniów do uzyskania dodatkowych umiejętności zawodowych, kwalifikacji rynkowej funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji lub dodatkowych uprawnień zawodowych. Jednocześnie szkoły dostosowują ofertę kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy z uwzględnieniem przygotowywanej corocznie przez MEiN Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy. Prognoza jest również wykorzystywana przez wojewódzką radę rynku pracy przy opiniowaniu planowania przez szkołę kształcenia w nowym zawodzie.

Jedną ze składowych kształcenia zawodowego jest kształcenie praktyczne, które jest obowiązkowym elementem kształcenia we wszystkich zawodach i stanowi co najmniej 50% godzin kształcenia zawodowego w technikum i szkole policealnej oraz co najmniej 60% tych godzin w branżowej szkole I stopnia. Ponadto uczniowie technikum, branżowej szkoły II stopnia i szkoły policealnej realizują obowiązkowe praktyki zawodowe u pracodawców. W przypadku branżowej szkoły I stopnia ok. 60%

uczniów jest młodocianymi pracownikami odbywającymi naukę zawodu u pracodawcy na podstawie umowy o pracę.

Kluczowymi aspektami kształcenia zawodowego w województwie opolskim, koncentrującymi się na dostosowaniu oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, podniesieniu jakości kształcenia oraz współpracy z pracodawcami jest:

1. dostosowanie kierunków kształcenia: Rozwój zawodów odpowiadających lokalnym sektorom, np. przemysłowi, logistyce, budownictwu, usługom medycznym i IT;
2. współpraca szkół z pracodawcami: Partnerstwa przy organizacji praktyk, staży, a także udział pracodawców w tworzeniu programów nauczania;
3. Centra Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (CKZiU): Rozwój infrastruktury dydaktycznej oraz zwiększenie dostępności do szkoleń i kursów zawodowych;
4. finansowanie projektów z UE: Inwestycje w nowoczesne technologie i wyposażenie, np. w ramach programów RPO Województwa Opolskiego, POWER, FEO 2021-2027;
5. promocja kształcenia dualnego: Łączenie nauki teoretycznej z praktyką w firmach;
6. edukacja branżowa w szkołach: Tworzenie klas patronackich i nowych kierunków nauczania w branżach strategicznych dla regionu;
7. wspieranie rozwoju kapitału społecznego na rzecz rozwoju umiejętności w ramach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego.

Plan działania na rzecz rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego w województwie opolskim

Diagnoza - opracowana w oparciu o analizę SWOT	[Opis stanu aktualnego] 1. OGÓLNY STAN KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO W WOJEWÓDZTWIE Województwo opolskie to najmniejsze pod względem liczby ludności województwo w Polsce, z charakterystyczną sytuacją demograficzną i gospodarczą. Region ten od lat zмага się z wyzwaniami związanymi z depopulacją, odpływem młodych i wykwalifikowanych specjalistów oraz starzejącym się społeczeństwem. Jednocześnie Opolszczyzna, pomimo stosunkowo niskiej liczby ludności (około 960 tys. mieszkańców) i negatywnych zjawisk demograficznych cechuje się wysokim poziomem industrializacji. Posiada dobrze rozwinięte sektory przemysłowe, takie jak: motoryzacja, chemia, budownictwo, metalurgia i przemysł spożywczy, co wyznacza główne kierunki, w jakich dostosowywana i promowana w lokalnym społeczeństwie jest edukacja zawodowa, zarówno w wymiarze formalnym (oferta edukacyjna szkół ponadpodstawowych i uczelni), nieformalnym (kursy i szkolenia), jak i w uczeniu pozaformalnym (uczenie się na drodze szeroko pojętej aktywności życiowo-zawodowej). Obecnie kształcenie i szkolenie zawodowe (VET) w województwie przechodzi intensywną modernizację, której celem jest dostosowanie w jak największym stopniu oferty edukacyjnej do realnych potrzeb lokalnego i krajowego rynku pracy, w tym w kontekście nie tylko ww. zjawisk i regionalnych specjalizacji, ale też globalnego postępu technologicznego indukującego zieloną i cyfrową transformację. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 dostrzega potrzebę wzrostu jakości kształcenia na wszystkich poziomach, wzmacniania instytucji edukacyjnych oraz zwiększania kwalifikacji i kompetencji mieszkańców. Będzie to korzystne dla rozwoju regionalnego rynku pracy i przygotowania mieszkańców regionu na wyzwania cywilizacyjne. Artykułuje również konieczność promowania i podnoszenia prestiżu szkolnictwa zawodowego, szersze włączanie pracodawców w proces kształcenia, czy wspieranie opolskich uczelni m.in. w zakresie uruchamiania prestiżowych lub niszowych kierunków kształcenia. Rozwój zielonych technologii ma swoje istotne miejsce w tym dokumencie, koncentruje się m.in. na wsparciu upowszechniania i wykorzystania energetyki odnawialnej, rozproszonej i prosumenckiej, wsparciu badań i współpracy służących rozwojowi i wdrażaniu zielonych technologii i innowacji. Mocno wybrzmiewa także potrzeba rozwoju świadomości ekologicznej poprzez np. edukację ekologiczną oraz kształtowanie postaw i wzorców konsumpcji przyjaznych środowisku. W rozwoju wiodących branż gospodarki regionalnej Strategia upatruje możliwość budowania przewag konkurencyjnych regionu, postuluje zatem o wsparcie inteligentnych specjalizacji i przedsiębiorczego odkrywania, a także innych sektorów i branż odgrywających ważną rolę w gospodarce regionu. „Regionalna Strategia Innowacji Województwa Opolskiego 2030(RIS) identyfikuje regionalne specjalizacje inteligentne), będące kluczowymi obszarami gospodarki, na których region koncentruje swoje działania innowacyjne i rozwojowe. W kontekście planowania kształcenia i szkolenia zawodowego, identyfikacja tych specjalizacji jest kluczowa. Pozwala na dostosowanie programów edukacyjnych do potrzeb rynku pracy, co zwiększa szanse absolwentów na zatrudnienie w regionie. Współpraca między placówkami edukacyjnymi a przedsiębiorstwami z tych sektorów umożliwia tworzenie praktycznych programów nauczania, organizację staży oraz praktyk zawodowych, co z kolei sprzyja transferowi wiedzy i technologii. Inwestowanie w rozwój kompetencji związanych z RIS wspiera innowacyjność regionu i przyczynia się do jego konkurencyjności na arenie krajowej i międzynarodowej. Dlatego też, uwzględnienie tych specjalizacji w planach kształcenia zawodowego jest strategicznym krokiem w kierunku zrównoważonego rozwoju województwa opolskiego Zgodnie z RSI WO do 2030 roku, do głównych specjalizacji należą: • Technologie budownictwa niskoenergetycznego: Skupiają się na rozwijaniu i wdrażaniu energooszczędnych rozwiązań w budownictwie, co ma na celu redukcję zużycia energii oraz ograniczenie emisji CO₂. • Technologie chemiczne: Obejmują rozwój innowacyjnych procesów i produktów w przemyśle chemicznym, z naciskiem na zrównoważony rozwój i ekologię. • Przemysł maszynowy i elektromaszynowy: Dotyczy produkcji zaawansowanych technologicznie maszyn i urządzeń, wspierających różne sektory gospodarki. • Przemysł drzewno-papierniczy, w tym meblarski: Koncentruje się na przetwórstwie drewna, produkcji papieru oraz mebli, z uwzględnieniem nowoczesnych technologii i designu. • Przemysł metalowy i metalurgiczny: Obejmuje produkcję i obróbkę metali, kluczową dla wielu branż przemysłowych. • Przemysł rolno-spożywczy: Skupia się na przetwórstwie produktów rolnych oraz produkcji żywności, z naciskiem na jakość i innowacyjność. • Przemysł paliwowo-energetyczny: Dotyczy produkcji i dystrybucji energii oraz paliw, z uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii. Kluczowym elementem systemu kształcenia zawodowego w województwie opolskim, jak i w całej Polsce są szkoły branżowe. W szczególności, szkoły branżowe I stopnia oraz szkoły branżowe II stopnia oferują uczniom możliwość zdobycia praktycznych umiejętności zawodowych i przygotowanie ich do pracy w różnych branżach. Te placówki edukacyjne są ściśle związane z rynkiem pracy i odpowiadają na potrzeby lokalnych przedsiębiorstw, dostosowując ofertę kształcenia do zapotrzebowania na wykwalifikowanych pracowników. Szkoły branżowe I stopnia przeznaczone są dla uczniów, którzy ukończyli szkołę podstawową i chcą zdobyć konkretne kwalifikacje zawodowe w określonych branżach. Uczniowie uczą się zawodu przez 3 lata, a program nauczania obejmuje zarówno przedmioty ogólnokształcące, jak i przedmioty zawodowe, które przygotowują ich do pracy w danym zawodzie. Zajęcia praktyczne są realizowane w warsztatach szkolnych, ale także w firmach partnerskich, co pozwala na bezpośrednie połączenie teorii z praktyką. Wśród najpopularniejszych kierunków w szkołach branżowych I stopnia w województwie opolskim znajdują się
---	---

zawody takie jak: elektryk, mechanik, kucharz, murarz, cieśla, czy fryzjer. Szkoły branżowe II stopnia są skierowane do absolwentów szkół branżowych I stopnia, którzy chcą kontynuować naukę, zdobywając wyższe kwalifikacje w danym zawodzie. Ukończenie szkoły branżowej II stopnia umożliwia uzyskanie tytułu technika, co otwiera dalsze możliwości zawodowe oraz umożliwia kontynuowanie nauki na poziomie wyższym (np. studia licencjackie). Czas trwania nauki w szkole branżowej II stopnia wynosi zazwyczaj 2-3 lata. Popularne kierunki w szkołach branżowych II stopnia w regionie to: technik mechanik, technik elektryk, technik budownictwa, technik żywienia i usług gastronomicznych i technik informatyk.

Szkoły branżowe w województwie opolskim, coraz częściej wdrażają model kształcenia dualnego, który polega na połączeniu nauki w szkole z praktykami zawodowymi w firmach. Taki model kształcenia pozwala uczniom zdobywać doświadczenie zawodowe i uczyć się zawodu w rzeczywistych warunkach pracy. Dzięki temu uczniowie są lepiej przygotowani do wyzwań rynku pracy, a przedsiębiorcy mają dostęp do młodych, wykwalifikowanych pracowników. W regionie opolskim, szkoły branżowe współpracują z wieloma lokalnymi firmami, zwłaszcza z branż takich jak przemysł maszynowy, budownictwo, meblarstwo, elektromaszynowy czy spożywczy, organizując praktyki zawodowe i staże.

W województwie opolskim znajduje się wiele szkół branżowych, które oferują kształcenie zawodowe. Przykłady to:

- Zespół Szkół Zawodowych nr 1 w Opolu – oferuje kształcenie w zawodach takich jak technik budownictwa, technik mechanik, czy kucharz.
- Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Opolu – oferuje kierunki związane z techniką, jak także technologie informacyjne.
- Zespół Szkół Ekonomicznych w Opolu – kształci m.in. w zawodach związanych z gospodarką, administracją, a także kierunkach technicznych.

Łącznie w województwie opolskim działają 54 zespoły szkół kształcenia zawodowego, z których większość współpracuje z lokalnymi przedsiębiorstwami. W ostatnich latach zauważalny jest wzrost liczby uczniów wybierających ścieżki techniczne i zawodowe zamiast ogólnokształcących, a najpopularniejszymi kierunkami kształcenia zawodowego są:

- mechanika i mechatronika – dostosowana do rozwijającego się sektora motoryzacyjnego i przemysłowego,
- logistyka i spedycja – ze względu na rosnącą rolę województwa opolskiego jako centrum transportu i magazynowania,
- informatyka i automatyka – dynamiczny rozwój technologii wymusza większą liczbę specjalistów,
- budownictwo i prace wykończeniowe – powiązane z rynkiem nieruchomości i infrastrukturą,
- usługi gastronomiczne i hotelarskie – sektor turystyczny i gastronomiczny rozwija się szczególnie w Opolu i większych miastach regionu.

Opolskie uczelnie odgrywają istotną rolę w kontekście kształcenia wykwalifikowanych kadr na potrzeby regionalnej gospodarki i rynku pracy, czego przykładem są m.in. Uniwersytet Opolski, Politechnika Opolska oraz Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie dostosowujące swoją ofertę edukacyjną do kluczowych branż gospodarki regionu, które zostały zidentyfikowane w ramach RIS. Współpraca z lokalnym przemysłem, organizacjami samorządowymi oraz instytucjami badawczo-rozwojowymi pozwala uczelniom z województwa na aktywne uczestnictwo w rozwoju regionu oraz przygotowanie młodych ludzi do pracy w najbardziej innowacyjnych i przyszłościowych branżach.

Politechnika Opolska to uczelnia techniczna, która w dużej mierze koncentruje się na kształceniu specjalistów w dziedzinach kluczowych dla rozwoju regionalnych inteligentnych specjalizacji.

Uczelnia ta oferuje kierunki związane z nowoczesnymi technologiami, takimi jak automatyka, robotyka, mechatronika, informatyka oraz zielona energia. Te obszary są szczególnie istotne w kontekście rozwoju województwa opolskiego, które stawia na przemianę w przemyśle, cyfryzację oraz rozwój odnawialnych źródeł energii. Politechnika Opolska oferuje kształcenie, które odpowiada na potrzeby przemysłu 4.0 – koncepcji, która zakłada automatyzację procesów produkcyjnych oraz szeroką digitalizację. W ramach tej specjalizacji uczelnia oferuje programy studiów oraz kursy podyplomowe w dziedzinach takich jak inteligentne systemy produkcyjne, cyfrowe technologie wytwarzania, automatyzacja procesów czy sztuczna inteligencja w przemyśle. Politechnika intensywnie współpracuje z przemysłem, co owocuje realizacją praktyk zawodowych, projektów badawczo-rozwojowych oraz udziałem studentów w opracowywaniu innowacyjnych rozwiązań technologicznych. Współpraca ta pozwala na szybkie wdrażanie nowych technologii i adaptację ich do potrzeb lokalnego rynku pracy. Dodatkowo, Politechnika Opolska jest zaangażowana w rozwój sektora zielonej energii. Uczelnia prowadzi badania nad odnawialnymi źródłami energii (OZE), w tym nad fotowoltaiką, wiatrakami oraz nowymi technologiami magazynowania energii. Współpraca z branżami związanymi z energetyką i ekologicznymi rozwiązaniami technologicznymi pozwala studentom na zdobywanie praktycznych umiejętności, które są niezbędne do rozwoju sektora OZE w regionie.

Uniwersytet Opolski, jako uczelnia o profilu ogólnym, koncentruje się na rozwijaniu kompetencji społecznych, zarządu, zarządzania oraz obszarów związanych z naukami społecznymi. Uczelnia ta szczególnie angażuje się w kształcenie specjalistów w takich dziedzinach jak zarządzanie, administracja, pedagogika, psychologia oraz nauki o zdrowiu. Choć te obszary nie są bezpośrednio związane z technologią, to odgrywają kluczową rolę w rozwoju sektora usług, który w ramach RIS jest istotną częścią regionalnej gospodarki. Uniwersytet Opolski szczególnie stawia na rozwój kompetencji w obszarze zarządzania, co ma ogromne znaczenie dla wspierania innowacyjności w regionie oraz dla efektywnego zarządzania przedsiębiorstwami w dynamicznie zmieniającej się gospodarce. Uczelnia oferuje programy studiów magisterskich, licencjackich oraz podyplomowych, które obejmują zagadnienia strategii rozwoju regionalnego, zarządzania projektami, analizy danych oraz nowoczesnych metod zarządzania organizacjami. W kontekście zdrowia i opieki społecznej, Uniwersytet Opolski współpracuje z lokalnymi placówkami medycznymi i organizacjami zajmującymi się zdrowiem publicznym, co pozwala na kształcenie przyszłych specjalistów w obszarze zdrowia publicznego, telemedycyny oraz zdrowia cyfrowego. W ramach tego obszaru uczelnia oferuje również programy związane z zrównoważonym rozwojem turystyki i usługami zdrowotnymi, które w regionie opolskim są istotnymi działami gospodarki.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie to uczelnia zawodowa, której misją jest kształcenie specjalistów odpowiadających na potrzeby regionalnego rynku pracy. Akademia koncentruje się na edukacji praktycznej w kluczowych sektorach gospodarki województwa opolskiego kształcąc specjalistów w obszarach nauk technicznych, społecznych, ekonomicznych, medycznych, o zdrowiu i kulturze fizycznej oraz artystycznych. Programy studiów uwzględniają specyfikę lokalnych inteligentnych specjalizacji, przygotowując absolwentów do pracy w dynamicznie rozwijających

się branżach stawiając na umiejętności niezbędne w rozwijaniu Przemysłu 4.0, promując ideę zrównoważonego rozwoju oraz gospodarki o obiegu zamkniętym. Silny nacisk kładzie się na kształcenie praktyczne, co znajduje odzwierciedlenie w nowoczesnych laboratoriach, centrach symulacji medycznej oraz innowacyjnych metodach dydaktycznych.

W ww. uczelniach kluczowym elementem kształcenia zawodowego jest współpraca z lokalnym przemysłem oraz udział w projektach badawczo-rozwojowych. W przypadku Politechniki Opolskiej, uczelnia prowadzi liczne badania oraz współpracuje z firmami z sektora technologii, automatyki oraz zielonej energii, w których studenci mogą zdobywać praktyczne doświadczenie. Dodatkowo, uczelnia realizuje projekty badawcze w zakresie cyfryzacji i inteligentnych technologii, co daje studentom możliwość angażowania się w innowacyjne rozwiązania technologiczne. Uniwersytet Opolski, poprzez współpracę z lokalnymi instytucjami i firmami, angażuje studentów w projekty społeczne oraz badania związane z zarządzaniem, usługami zdrowotnymi i turystyką. Współpraca z przedsiębiorstwami, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami administracji publicznej pozwala na wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie zarządzania miastami, społeczną odpowiedzialnością biznesu i rozwojem regionu. Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie stawia na ścisłą współpracę z przedsiębiorstwami i instytucjami publicznymi, co umożliwia studentom zdobywanie doświadczenia zawodowego poprzez praktyki, staże oraz projekty realizowane wspólnie z partnerami zewnętrznymi. Dzięki współpracy z samorządem oraz lokalnym biznesem studenci mają możliwość angażowania się w projekty badawczo-rozwojowe oraz inicjatywy wspierające rozwój województwa opolskiego. Intensywna współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym zaowocowała także szeregiem programów stypendialnych skierowanych przez firmy oraz jednostki samorządu lokalnego do najlepszych studentów nyskiej Akademii.

Dzięki projektom unijnym oraz inicjatywom samorządowym rośnie liczba szkół i uczelni współpracujących z lokalnym biznesem. Przykłady partnerstw to:

- Program „Dualne kształcenie” – uczniowie mogą odbywać praktyki zawodowe w zakładach pracy,
- Współpraca z Grupą Azoty ZAK S.A. oraz Elektrownią Opole – programy stażowe dla techników i inżynierów,
- Partnerstwa z firmami logistycznymi i transportowymi, np. OMEGA Pilzno, DHL, Raben.

W województwie opolskim dostępność szkoleń zawodowych jest szeroka, ale rozproszona. Główne instytucje odpowiedzialne za organizację edukacji pozaformalnej to powiatowe urzędy pracy, szkoły zawodowe, centra kształcenia ustawicznego, a także uczelnie wyższe, takie jak Politechnika Opolska, Uniwersytet Opolski czy Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie, które oferują kursy podyplomowe i szkolenia zawodowe. W województwie znajdują się również organizacje pozarządowe, takie jak izby rzemieślnicze, które oferują kursy zawodowe w zakresie rzemiosła, a także prywatne firmy szkoleniowe, które organizują kursy z zakresu m.in. IT, automatyki, zarządzania, zdrowia i OZE. Pomimo tego, że dostępność szkoleń jest stosunkowo szeroka, nadal istnieją wyzwania związane z dotarciem do mniejszych miejscowości, w których nie zawsze istnieje infrastruktura edukacyjna umożliwiająca uczestnictwo w takich kursach. Ponadto, wielu mieszkańców regionu nie ma pełnej świadomości dostępnych możliwości kształcenia pozaformalnego, co powoduje, że nie korzystają oni z tych ofert. Dodatkową barierą dla uczestników indywidualnych stanowią kwestie finansowania szkoleń, a w kontekście pracodawców – brak potwierdzenia nabytych w szkoleniach efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne) na drodze niezależnej, obiektywnej walidacji, po której wydawany jest rozpoznawalny na rynku lub w branży certyfikat.

Oferta szkoleń zawodowych w regionie jest raczej dopasowana do regionalnych potrzeb gospodarczych, uwzględnienia RIS i elementy zielonej oraz cyfrowej transformacji. Szkoły zawodowe oraz ośrodki kształcenia ustawicznego oferują kursy w zawodach, które odpowiadają na aktualne potrzeby rynku pracy. Do najpopularniejszych obszarów należą kursy związane z zieloną energią (szkolenia z zakresu fotowoltaiki, instalacji pomp ciepła), IT (programowanie, tworzenie aplikacji mobilnych), automatyka i mechatronika (szkolenia z zakresu obsługi maszyn i automatyzacji procesów), a także usługi zdrowotne (kursy w zakresie opieki medycznej, zdrowia publicznego). Jednakże, mimo że oferta szkoleń obejmuje wiele branż, istnieją luki w obszarach takich jak nowoczesne technologie cyfrowe, sztuczna inteligencja, big data oraz cyfryzacja przemysłu, w których zapotrzebowanie na specjalistów rośnie. W regionie wciąż brakuje szkoleń dostosowanych do potrzeb branży 4.0 i automatyki na poziomie średnim, a także odpowiednich kursów z zakresu zaawansowanej analizy danych czy zarządzania danymi.

2.KLUCZOWE INICJATYWY WSPIERAJĄCE SZKOLNICTWO ZAWODOWE W WOJEWÓDZTWIE

Aktualnie w regionie realizowane są projekty mające na celu podniesienie jakości kształcenia zawodowego oraz promowanie idei uczenia się przez całe życie. do których należą m.in.:

- Projekt „Opolskie Szkolnictwo Zawodowe”

Jest to jeden z kluczowych projektów realizowanych w województwie opolskim, mający na celu poprawę jakości kształcenia zawodowego i zwiększenie jego atrakcyjności dla młodzieży oraz dorosłych. Projekt obejmuje:

- staże uczniowskie dla 3500 uczniów w lokalnych przedsiębiorstwach,
- specjalistyczne kursy zawodowe dla 312 uczniów,
- warsztaty w laboratoriach branżowych oraz współpracę z uczelniami wyższymi,
- dodatkowe zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe,
- obozy naukowe oraz wyjazdy studyjne na targi branżowe.

Całkowita wartość projektu wynosi około (28 327 483,04 zł) i obejmuje 54 zespoły szkół zawodowych w regionie.

- Branżowe Centrum Umiejętności (BCU)

Są to nowoczesne placówki edukacyjno-szkoleniowe tworzone w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), których celem jest podnoszenie jakości kształcenia zawodowego, walidacja i certyfikowanie kompetencji oraz dostosowanie systemu edukacji do potrzeb dynamicznie zmieniającego się rynku pracy, w tym w kontekście zielonej i cyfrowej transformacji. Województwo opolskie zyska 8 Branżowych Centrów Umiejętności, które będą pełnić rolę nowoczesnych ośrodków szkolenia i doskonalenia zawodowego, a także instytucji walidujących i certyfikujących w następujących dziedzinach:

- logistyka (powiat brzeski) – 12mln zł,
- izolacjeprzemysłowe (Centrum Szkolenia Zawodowego w Krapkowicach) – 10mln zł,
- pracewykończeniowe w budownictwie (powiat nyski) – 9,5mln zł,
- przemysłmotoryzacyjny (miasto Opole) – 16mln zł,
- telekomunikacja (miasto Opole) -10 mlnzł
- poligrafia/druk (miasto Opole) – 11 mlnzł
- spedycja (powiat krapkowicki) – 10,6 mlnzł.
- Ekonomia i rachunkowość-10mln zł

BCU w województwie, poza BCU z dziedzinyizolacji przemysłowych, są tworzone przez partnerstwa samorządu – powiat lub miasto (organ prowadzący), szkoły bądź placówki realizujące kształcenie zawodowe, organizacji branżowejipartnerów wspierających takich, jak Politechnika Opolska, czy Park Naukowo-Technologiczny w Opolu. Branżowe Centrum Umiejętności w dziedzinie izolacji przemysłowych w Krapkowicach jest tworzone na gruncie partnerstwa podmiotów prywatnych – Centrum Kształcenia Zawodowego, Polskiego Stowarzyszenia Wykonawców Izolacji Przemysłowych oraz firmy MultiserwisSp. z o.o., jednego z największych pracodawców województwa, zatrudniającego blisko 3,5 tys. pracowników.

Główne funkcje BCU to:

Nowoczesne kształcenie i szkolenie zawodowe

- Organizacja innowacyjnych programów kształcenia dostosowanych do wymagań rynku pracy i transformacji cyfrowej
- Wsparcie dla uczniów, studentów, osób dorosłych oraz pracowników poprzez kursy, szkolenia i warsztaty.
- Integracja nowoczesnych technologii w procesie edukacji.

Walidacja kompetencji

- Proces potwierdzania wiedzy i umiejętności zdobytych w systemie formalnym, pozaformalnym i nieformalnym.
- Umożliwienie osobom dorosłym oraz pracownikom potwierdzenia ich kwalifikacji w ramach systemu uczenia się przez całe życie.

Certyfikowanie kwalifikacji

- Wydawanie uznawanych certyfikatów, potwierdzających zdobycie kwalifikacji zawodowych zgodnych ze standardami krajowymi i europejskimi.
- Ułatwienie mobilności zawodowej i dostępu do lepszych miejsc pracy.

Współpraca z przedsiębiorstwami i sektorem gospodarczym

- Tworzenie partnerstw z pracodawcami w celu dostosowania programów nauczania do aktualnych potrzeb rynku.
- Organizowanie staży i praktyk zawodowych.
- Wspieranie innowacyjnych rozwiązań i transferu wiedzy pomiędzy edukacją a przemysłem.

Zrównoważony rozwój i cyfryzacja

- Promowanie zielonych technologii i rozwiązań ekologicznych w szkolnictwie zawodowym.
- Rozwój kompetencji cyfrowych oraz wykorzystanie nowoczesnych narzędzi ICT w procesie edukacji.

W ramach każdego BCU zostanie opisana i zgłoszona do włączenia do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) co najmniej jedna kwalifikacja sektorowa. W rozumieniu Ustawy o ZSK jest to rodzaj kwalifikacji opracowanej na potrzeby konkretnej branży lub sektora gospodarki. Jest tworzona we współpracy z przedstawicielami danego sektora, co zapewnia jej zgodność z aktualnymi wymaganiami rynku pracy. Jej struktura jest dostosowana do Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK), co gwarantuje spójność i możliwość porównywania kompetencji zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym. Jedną z kluczowych cech kwalifikacji sektorowej jest proces walidacji i certyfikacji. Walidacja pozwala na formalne potwierdzenie posiadanych kompetencji, niezależnie od sposobu ich zdobycia – czy to poprzez edukację formalną, szkolenia, czy doświadczenie zawodowe. Osoba, która pomyślnie przejdzie proces walidacji, otrzymuje certyfikat uznawany w danym sektorze. Kwalifikacje sektorowe są elastyczne i dostępne dla różnych grup zawodowych oraz osób na różnych etapach kariery. Ich wprowadzenie w systemie uczenia się przez całe życie umożliwia rozwój zawodowy, zdobywanie nowych umiejętności i dostosowywanie się do zmieniających się warunków na rynku pracy. Dzięki temu pracownicy zwiększają swoją atrakcyjność zawodową, a pracodawcy zyskują wykwalifikowane kadry odpowiadające na realne potrzeby danej branży. Kwalifikacje sektorowe w ramach ZSK sprzyjają innowacjom, ponieważ pozwalają na precyzyjne dopasowanie kompetencji do potrzeb konkretnej branży, co wspiera rozwój nowych rozwiązań i technologii. System ZSK umożliwia łatwiejszą identyfikację luk kompetencyjnych, co z kolei motywuje do tworzenia innowacyjnych szkoleń i programów edukacyjnych, odpowiadających na aktualne wyzwania rynku.

Łączna wartość inwestycji w ww. BCU w województwie opolskim wynosi prawie 90 mln zł, co czyni je jednym z największych programów modernizacji szkolnictwa zawodowego w regionie.Branżowe Centra Umiejętności to kluczowy element reformy kształcenia zawodowego w Polsce, wspierany przez fundusze KPO w ramach inwestycji w kapitał ludzki i transformację cyfrową. Ich funkcjonowanie ma na celu nie tylko podnoszenie jakości edukacji, ale także wzmacnianie konkurencyjności gospodarki poprzez lepsze dopasowanie kompetencji do wymagań

pracodawców. Opolskie BCU będą realizować statutowe cele nie tyle na potrzeby regionalnej gospodarki i regionalnego rynku pracy, co przede wszystkim w wymiarze ogólnopolskim, jako wiodące krajowe ośrodki szkoleniowe, walidacyjne i certyfikujące dla branż i dziedzin, w jakich powstają.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI Z DIAGNOZY:

- w regionie identyfikuje się duża kompatybilność oferty edukacyjnej z głównymi potrzebami rynku pracy – kształcenie w branżach kluczowych dla regionu (logistyka, przemysł, IT, budownictwo) z uwzględnieniem RIS, co sprzyja innowacyjności oraz zielonej i cyfrowej transformacji;
- realizacja projektów unijnych sprzyja rozwojowi kształcenia i szkolenia zawodowego w regionie zgodnie z trendami społeczno-gospodarczymi, a także pozwala na doposażenie placówek edukacyjnych w nowoczesne sprzęty i technologie – np. „Opolskie Szkolnictwo Zawodowe” (27 mln zł) i Branżowe Centra Umiejętności (ponad 70 mln zł);
- w kształceniu i szkoleniu zawodowym w regionie partycypują kluczowi i najważniejsi pracodawcy Opolszczyzny m.in. Grupa Azoty ZAK S.A., Elektrownia Opole, Multiserwis Sp. z o.o., firmy transportowe i logistyczne;
- coraz popularniejsza staje się dualny system kształcenia – połączenie nauki teoretycznej z praktyką w zakładach pracy. – szeroka oferta dla uczniów i dorosłych, np. kursy IT, logistyki, mechaniki. relatywnie wysoka dostępność nowoczesnych kursów i szkoleń

[Główne wyzwania]

GŁÓWNE WYZWANIA KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM Z DIAGNOZY W OPARCIU O ANALIZĘ SWOT:

- Ograniczona liczba uczniów wybierających szkoły zawodowe – wciąż istnieje przewaga zainteresowania liceami ogólnokształcącymi.
- Niedobór wykwalifikowanej kadry nauczycielskiej – trudności w znalezieniu specjalistów do nauczania nowoczesnych technologii.
- Zróżnicowany poziom wyposażenia szkół – nie wszystkie placówki posiadają nowoczesne laboratoria i sprzęt.
- Niska mobilność uczniów i nauczycieli – ograniczone możliwości udziału w międzynarodowych projektach edukacyjnych.
- Migracja młodych ludzi do większych miast i za granicę – zmniejszenie liczby potencjalnych uczniów szkół zawodowych.
- Szybkie zmiany na rynku pracy – ryzyko niedostosowania programów nauczania do nowych realiów gospodarczych.
- Niska atrakcyjność niektórych zawodów – brak zainteresowania pracą na określonych stanowiskach w branżach o kluczowym znaczeniu, np. przemyśle ciężkim.
- Problemy finansowe szkół i brak środków na modernizację – szczególnie w mniejszych miejscowościach.
- Dalsze dofinansowanie ze środków unijnych – możliwość rozbudowy infrastruktury i dalszej modernizacji kształcenia.
- Rozwój technologii i automatyzacji – rosnąca potrzeba wykwalifikowanych pracowników w branżach przyszłości.
- Wzrost zapotrzebowania na pracowników technicznych – rosnące zainteresowanie pracodawców absolwentami szkół zawodowych.
- Współpraca z uczelniami – konieczność rozszerzenia oferty kształcenia na poziomie techników i inżynierów.
- Promocja kształcenia ustawicznego – dążenie do wzrostu liczby osób dorosłych zainteresowanych zdobywaniem nowych kwalifikacji, adekwatnie do zmieniających się potrzeb społeczno-gospodarczych.
- Uwzględnienie w większym stopniu w programach kształcenia i szkolenia zawodowego kwestii związanych z zieloną i cyfrową transformacją.
- Przeciwdziałanie depopulacji regionu poprzez zapewnienie odpowiednio wykwalifikowanych absolwentów na potrzeby lokalnego rynku pracy.

[Uwzględnienie kwestii związanych z transformacją cyfrową i ekologiczną oraz sprzyjaniem innowacjom]

Diagnoza kształcenia i szkolenia zawodowego w województwie opolskim, uwzględniająca aktualny stan systemu edukacji zawodowej, wskazuje na szereg wyzwań oraz możliwości związanych z transformacją cyfrową, ekologiczną i innowacjami. Obecny system kształcenia zawodowego w województwie jest zróżnicowany pod względem jakości oferty edukacyjnej, dostępności do szkoleń oraz współpracy z sektorem przemysłowym i naukowym. Wciąż istnieje potrzeba dostosowania oferty edukacyjnej do rosnących wymagań rynku pracy, zwłaszcza w kontekście rozwoju nowych technologii, ekologicznych rozwiązań i innowacyjnych metod produkcji.

1. Infrastruktura edukacyjna i dostępność szkoleń zawodowych

W województwie opolskim istnieje solidna baza szkół zawodowych i centrów kształcenia zawodowego, które oferują szeroki wachlarz programów edukacyjnych. Wciąż jednak zauważalna jest nierównomierna jakość infrastruktury edukacyjnej. W wielu placówkach brakuje nowoczesnego wyposażenia, które pozwalałoby na prowadzenie szkoleń w obszarze nowych technologii, takich jak programowanie, robotyka czy analiza danych. Istnieje potrzeba większych inwestycji w sprzęt komputerowy, oprogramowanie oraz sprzęt specjalistyczny, który umożliwiłby uczniom zdobycie praktycznych umiejętności w kontekście nowoczesnych zawodów.

2. Dostosowanie oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy

Oferty edukacyjneszkół zawodowych w województwie opolskim są nadal w dużej mierze tradycyjne, skoncentrowane na zawodach związanych z przemysłem, rzemiosłem, handlem czy usługami. Choć istnieją kierunki związane z nowymi technologiami i innowacjami, takich jak technik informatyk, technik programista, czy technik energetyk, to ich liczba jest ograniczona. W regionie widoczna jest potrzeba wprowadzenia większej liczby kursów i szkoleń z zakresu cyfryzacji, IT, a także ekologicznych technologii. W kontekście zielonej transformacji, edukacja zawodowa w województwie powinna uwzględniać tematy związane z odnawialnymi źródłami energii, gospodarowaniem odpadami, zieloną energetyką czy eko-innowacjami. Wciąż brakuje wystarczającej liczby specjalistycznych szkoleń, które przygotowywałyby do pracy w branżach związanych z zieloną gospodarką i transformacją ekologiczną. Ważne jest również promowanie postaw proekologicznych wśród młodszych pokoleń oraz pracowników, wprowadzając proekologiczne moduły w ramach kształcenia zawodowego, a także oferując szkolenia pomagające przedsiębiorstwom w adaptacji do wymogów ekologicznych regulacji prawnych. Istotnym aspektem jest również wspieranie nauczycieli i instruktorów w podnoszeniu ich kompetencji cyfrowych, aby mogli efektywnie przekazywać wiedzę w zakresie nowych technologii. W kontekście innowacji, kształcenie zawodowe w województwie opolskim powinno sprzyjać współpracy z sektorem prywatnym oraz środowiskiem naukowym, aby młodzież była przygotowana do pracy w nowoczesnych, innowacyjnych branżach. Edukacja zawodowa powinna także promować kompetencje związane z przedsiębiorczością i innowacjami, ucząc młodych ludzi tworzenia nowoczesnych rozwiązań technologicznych. Warto również wspierać badania i rozwój (R&D), ucząc, jak wdrażać innowacyjne technologie oraz zarządzać procesami badawczo-rozwojowymi w firmach. Kształcenie zawodowe musi także odpowiadać na potrzeby firm, które wprowadzają innowacyjne rozwiązania, a programy edukacyjne powinny być na bieżąco dostosowywane do wymagań rynku pracy, z uwzględnieniem nowych technologii i zmian w gospodarce.

3. Współpraca z przemysłem i sektorem naukowym

Chociaż w województwie opolskim istnieje współpraca pomiędzy szkołami zawodowymi a lokalnymi przedsiębiorstwami, to nadal nie jest ona wystarczająco rozwinięta, by w pełni odpowiadać na dynamicznie zmieniające się potrzeby rynku pracy. Wiele szkół zawodowych prowadzi jedynie ogólną współpracę z lokalnymi firmami, często ograniczoną do odbywania praktyk zawodowych, ale nie ma systemowego podejścia do integracji innowacyjnych technologii i rozwiązań w programach nauczania. W regionie brakuje także silniejszej współpracy z uczelniami oraz ośrodkami badawczo-rozwojowymi, które mogłyby wspierać rozwój innowacyjnych programów edukacyjnych.

4. Wyzwania związane z cyfryzacją kształcenia zawodowego

Cyfryzacja jest kluczowym wyzwaniem, które wymaga pilnej reakcji. Choć w regionie rozwija się kształcenie zawodowe w zakresie IT, to wciąż wielu nauczycieli nie posiada odpowiednich kompetencji cyfrowych, aby skutecznie wykorzystywać nowoczesne narzędzia edukacyjne. Ponadto, dostępność do szkoleń online i zdalnych platform edukacyjnych w województwie jest ograniczona, co utrudnia uczniom i pracownikom zdobywanie nowych umiejętności w elastyczny sposób. Istnieje potrzeba intensyfikacji szkoleń z zakresu nowych technologii, takich jak chmurowe platformy edukacyjne, które mogłyby wspierać rozwój kompetencji cyfrowych wśród młodzieży i dorosłych.

5. Potrzeba rozwoju zielonej gospodarki i ekologicznych kompetencji

Zielona gospodarka, choć coraz częściej pojawia się w dyskusji na temat przyszłości kształcenia zawodowego, w województwie opolskim nie jest jeszcze w pełni obecna w ofercie edukacyjnej. Kursy związane z odnawialnymi źródłami energii, ekologicznymi rozwiązaniami w budownictwie, zarządzaniem odpadami czy zarządzaniem zasobami naturalnymi są nadal nieliczne. Region posiada jednak potencjał do rozwoju szkoleń z zakresu ekologicznych technologii, zwłaszcza w kontekście istniejącej infrastruktury przemysłowej, która może być przekształcana na bardziej ekologiczną.

6. Podsumowanie i rekomendacje

Aktualny stan kształcenia zawodowego w województwie opolskim wskazuje na kilka kluczowych obszarów, które wymagają interwencji i dostosowania do wymagań współczesnego rynku pracy. W szczególności konieczne jest zainwestowanie w nowoczesną infrastrukturę edukacyjną, która umożliwi kształcenie w obszarze nowych technologii i ekologicznych rozwiązań. Należy również intensyfikować współpracę między sektorem edukacyjnym, przemysłowym i naukowym, aby dostosować programy nauczania do dynamicznie zmieniających się potrzeb. Istnieje także pilna potrzeba wprowadzenia nowych programów edukacyjnych, które będą kładły nacisk na rozwój kompetencji cyfrowych i ekologicznych, a także na innowacyjne metody produkcji i zieloną gospodarkę. W województwie opolskim jest potencjał do rozwoju tych obszarów, ale wymaga to skoordynowanych działań zarówno ze strony instytucji edukacyjnych, jak i sektora prywatnego i samorządowego.

Cele strategiczne i operacyjne (z odniesieniem do zielonej i cyfrowej transformacji oraz innowacji)	<i>Cele strategiczne</i> 1. „Wzmacnianie gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach, przy jednoczesnym wspieraniu rozwoju kompetencji cyfrowych i ekologicznych” 2. „Zwiększenie potencjału edukacyjnego i kompetencyjnego mieszkańców województwa, dostosowanego do potrzeb nowoczesnego rynku pracy” <i>Cele operacyjne</i> 1. „Rozwijanie kompetencji kluczowych i przekrojowych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk ścisłych (STEM), umiejętności cyfrowych i ekologicznych” 2. „Wspieranie współpracy instytucji edukacyjnych z pracodawcami w zakresie praktycznej nauki zawodu i innowacyjnych metod kształcenia” 3. „Rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego jako narzędzia wspierającego świadome wybory edukacyjne i zawodowe”
---	--

Mapa działań				
Nazwa działania i który cel strategiczny lub operacyjny realizuje	Opis działania, w tym wskazanie na kwestie związane z zieloną i cyfrową transformacją oraz sprzyjające innowacji	Podmioty/instytucje realizujące	Czas realizacji	Wskaźniki i sposób ich pomiaru
Wsparcie szkół, uczniów i nauczycieli ukierunkowane na podniesienie jakości edukacji. 2.1 rozwijanie i upowszechnienie efektywnych metod nauczania i uczenia się prowadzących między innymi do umiejętności: wykorzystywania nabytej wiedzy odpowiednio do celu i sytuacji; stosowania twórczych rozwiązań; utrzymania wysokiej motywacji do uczenia się. Cel strategiczny: 2 Cel operacyjny: 1	Działanie obejmuje: rozwój kompetencji kluczowych, w tym informatycznych, językowych, społecznych i rozwijających przedsiębiorczość; kompetencji przekrojowych, w tym myślenia krytycznego, kompetencji obywatelskich i innowacyjnych, umiejętności korzystania z mediów, umiejętności społeczno-emocjonalnych -uczniowie szkół licealnych uczestniczących w projekcie będą samodzielnie opracowywać scenariusze zajęć, dostosowane do ich ścieżki edukacyjnej i zainteresowań branżowych. Zajęcia będą obejmować przedsiębiorczość, kreatywność i inicjatywę, a ich realizacja pozwoli uczniom zdobyć praktyczną wiedzę, m.in. z zakresu biznesplanu, podatków i zakładania działalności gospodarczej. -zakupione zostaną pomoce dydaktyczne i cyfrowe, niezbędne do realizacji zajęć, zgodnie z potrzebami zgłaszanymi przez uczniów i szkoły, we współpracy z pracodawcami. Zajęcia będą prowadzone w Laboratoriach Kariery, a rozwój kompetencji cyfrowych zostanie dostosowany do standardów SELFIE i DigComp.	Opolskie Centrum Edukacji/ projekty niekonkurencyjne	od 2024 r.	Liczba osób rozwijających kompetencje kluczowe (STEM, cyfrowe, ekologiczne)→wzrost Liczba osób uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu → wzrost

Wsparcie uczniów szkół ogólnokształcących w zdobywaniu dodatkowych kwalifikacji zawodowych 2.2 rozwój umiejętności osób w każdym wieku na wszystkich etapach edukacji formalnej, pozaformalnej i uczenia się nieformalnego, w tym: (...) Cel strategiczny: 2 Cel operacyjny: 1 i 3	W ramach projektu uczniowie liceów będą mieli możliwość uczestnictwa w: 1.Kursach Wyjazdowych Kariery i Rozwoju – intensywnych warsztatach rozwijających kluczowe kompetencje, takie jak autoprezentacja, myślenie analityczne, kreatywność, praca zespołowa i umiejętność uczenia się. Program obejmuje: Spotkania z pracodawcami i przedstawicielami uczelni, umożliwiające zdobycie wiedzy o wymaganiach rynku pracy. Warsztaty motywacyjne i coachingowe, wspierające rozwój osobisty i zawodowy. Test Gallupa, pomagający odkryć indywidualne talenty uczniów. Moduł STEM i nowoczesnych technologii, rozwijający umiejętności matematyczne i naukowe poprzez metody eksperymentu. Zajęcia o zdrowym stylu życia i higienie cyfrowej jako uzupełnienie wszechstronnego rozwoju. 2.Kursach Kompetencyjnych i Kwalifikacyjnych – umożliwiających uczniom zdobycie lub uzupełnienie wiedzy i umiejętności zawodowych zgodnie z ich predyspozycjami oraz potrzebami rynku pracy. Uczniowie będą też uczestniczyć w zajęciach specjalistycznych: -Specjalistyczne zajęcia grupowe umożliwiają uczniom zdobycie dodatkowych kompetencji zawodowych i akademickich, m.in. w zakresie języków obcych, programowania, nauk ścisłych, przedsiębiorczości czy pierwszej pomocy. -Zajęcia dostosowane do zainteresowań uczniów pozwalają im rozwijać indywidualne talenty i przygotować się do przyszłej ścieżki kariery. Przygotowanie do rynku pracy i dalszej edukacji poprzez: Kursy językowe (np. CAE, TOEFL) ułatwiają podjęcie studiów zagranicznych oraz pracy w międzynarodowym środowisku. Zajęcia z programowania, sztucznej inteligencji i robotyki dostarczają kompetencji poszukiwanych na rynku pracy IT. Moduły z przedsiębiorczości i ekonomii pomagają uczniom lepiej rozumieć mechanizmy gospodarcze i	Opolskie Centrum Edukacji/ projekty niekonkurencyjne	od 2024 r.	Liczba osób uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu → wzrost Liczba osób rozwijających kompetencje kluczowe (STEM, cyfrowe, ekologiczne)→wzrost
--	---	---	-------------------	---

	przygotować się do prowadzenia działalności gospodarczej. Zajęcia ekologiczne i ochrony środowiska wpisują się w rozwój zielonych zawodów i zrównoważonego rozwoju.			
Współpraca szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne, jak i zawodowe o charakterze strategicznym i praktycznym z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zwłaszcza z pracodawcami, a także uczelniami wyższymi, instytucjami rynku pracy 20.1 rozwijanie istniejących i tworzenie nowych form współpracy na każdym etapie kształcenia, szkolenia i egzaminowania. Cel strategiczny: 1 Cel operacyjny: 2	- Kursy kompetencyjne/kwalifikacyjne – dostosowane do potrzeb rynku pracy i kierunków kształcenia uczniów. - Zajęcia pozalekcyjne – rozwój umiejętności STEM, kreatywności, autoprezentacji, pracy zespołowej i nauki poprzez praktykę. -Warsztaty w Laboratorium Branżowym i na uczelniach – specjalistyczne zajęcia zgodne z aktualnymi potrzebami rynku. -Wyjazdy na targi branżowe i warsztaty badawcze – poznanie nowoczesnych technologii i trendów w danej branży. -Obozy naukowe i naukowo-sportowe – tematyka obejmuje zdrowy tryb życia, higienę cyfrową i ekologię, integrację uczniów ze szkół specjalnych. -Wizyty studyjne u przedsiębiorców – praktyczna nauka funkcjonowania firm. -realizacja staży uczniowskich	Opolskie Centrum Edukacji/beneficjenci projektów niekonkurencyjnych	od 2024 r.	Liczba osób uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu → wzrost Liczba osób uczestnicząca w stażach/praktykach zawodowych →wzrost Liczba szkół współpracujących z pracodawcami i uczelniami →wzrost
Wsparcie szkoleniowo-doradcze dla kadr pedagogicznych, w tym nauczycieli, psychologów, pedagogów i doradców zawodowych zatrudnionych w szkole, m.in. studia, kursy, szkolenia, coaching, tutoring, superwizja oraz zakup narzędzi w zakresie pedagogiki, psychologii i doradztwa zawodowego. 7.1 rozwijanie ścieżek kształcenia prowadzących do wykonywania zawodu nauczyciela. Cel strategiczny: 2 Cel operacyjny: 3	-Studia podyplomowe i kursy kwalifikacyjne – dofinansowanie dla nauczycieli na podniesienie kwalifikacji zgodnie z potrzebami szkół. - Konferencje i warsztaty – wymiana doświadczeń, rozwój nowoczesnych metod nauczania i indywidualnego podejścia do ucznia (w tym do uczniów ze SPE). - Szkolenia – dostosowane do zmieniających się potrzeb edukacji i rynku pracy	Opolskie Centrum Edukacji/beneficjenci projektów niekonkurencyjnych	Od 2024 r.	Liczba osób uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu → wzrost Liczba osób uczestnicząca w doradztwie zawodowym →wzrost

Doradztwo zawodowe w ramach kształcenia ogólnego i zawodowego dla uczniów, nauczycieli oraz osób dorosłych 17.3 rozwijanie istniejących i tworzenie nowych działań w obszarze doradztwa, możliwych do zastosowania w edukacji formalnej, i pozaformalnej, instytucjach rynku pracy i polityki społecznej Cel strategiczny: 2 Cel operacyjny: 3	- Zajęcia z doradztwa edukacyjno-zawodowego – prowadzone przez specjalistów, uzupełniające przedmiot „Biznes i zarządzanie”. Uczniowie zdobywają kompetencje w zakresie budowania ścieżki kariery, motywacji, zarządzania wirtualnymi firmami (IT). Organizowane są spotkania z pracodawcami i uczelniami wyższymi, a także panele dyskusyjne o nowoczesnych narzędziach IT. - Indywidualne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne – dostosowane do potrzeb uczniów, w szczególności tych w trudnej sytuacji (np. uczniów z niepełnosprawnościami, z rodzin o niskim statusie społecznym). Wspierane są działania na rzecz edukacji włączającej. - Działania dodatkowe w ramach LK – zajęcia projektowe, wizyty u pracodawców, przeglądanie ofert pracy i kursów, samodzielne korzystanie z zasobów Laboratorium. - Doradztwo grupowe – wsparcie wszystkich uczniów, wolne od stereotypów płciowych, promujące kompetencje STEAM.	Opolskie Centrum Edukacji/beneficjenci projektów niekonkurencyjnych	Od 2024 r.	Liczba osób uczestnicząca w doradztwie zawodowym → wzrost Liczba osób uczestnicząca w stażach/praktykach zawodowych → wzrost
Doskonalenie kompetencji i kwalifikacji nauczycieli kształcenia ogólnego oraz nauczycieli zawodu, w tym we współpracy z uczelniami, przedsiębiorcami i pracodawcami 7.1 rozwijanie ścieżek kształcenia prowadzących do wykonywania zawodu nauczyciela. Cel strategiczny: 1 Cel operacyjny: 1 i 2	- Studia podyplomowe i kursy kwalifikacyjne – dofinansowanie dla nauczycieli na podnoszenie kwalifikacji zgodnie z potrzebami szkół i rynku pracy. - Konferencje i warsztaty – wymiana doświadczeń, rozwój nowych metod nauczania, indywidualizacja kształcenia (w tym dla uczniów ze SPE), dotyczące jakości kształcenia zawodowego, tutoringu, coachingu i wsparcia psychologicznego - Szkolenia – tematyka dostosowana do diagnoz szkół i aktualnych trendów edukacyjnych. - Staże zawodowe – 40-godzinne staże dla nauczycieli w nowoczesnych firmach, zwłaszcza w branżach kluczowych i deficytowych. - Warsztaty specjalistyczne – dla nauczycieli w Laboratorium Branżowym, na uczelniach i w instytutach badawczych. - Sieci współpracy szkół zawodowych – wymiana wiedzy i doświadczeń między placówkami.	Opolskie Centrum Edukacji/beneficjenci projektów konkurencyjnych	od 2024 r.	Liczba osób uczestnicząca w stażach/praktykach zawodowych → wzrost Liczba osób uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu → wzrost
Kształcenie praktyczne uczniów szkół zawodowych, w tym we współpracy z pracodawcami, tj. organizacja staży, praktyk czy kwalifikacyjnych kursów zawodowych	- staże uczniowskie - Działania dodatkowe w ramach LK – zajęcia projektowe, wizyty u pracodawców, przeglądanie ofert pracy i kursów, samodzielne korzystanie z zasobów Laboratorium.	Opolskie Centrum Edukacji/ projekty niekonkurencyjne	od 2024 r.	Liczba osób uczestnicząca w stażach/praktykach zawodowych → wzrost

21.2 promowanie udziału w praktykach i stażach Cel strategiczny: 2 Cel operacyjny: 3	- Wizyty studyjne u przedsiębiorców – praktyczna nauka funkcjonowania firm.			
Wsparcie działań związanych z edukacją ekologiczną dla uczniów i nauczycieli, w tym wiedza o klimacie i ochronie środowiska, współpraca szkół z pracodawcami w zakresie nowych zielonych zawodów. 7.1 rozwijanie ścieżek kształcenia prowadzących do wykonywania zawodu nauczyciela. Cel strategiczny: 1 Cel operacyjny: 1	- zajęcia dostosowane do branży , w której kształcą się uczniowie, rozwijające przedsiębiorczość, kreatywność i inicjatywę . Uczniowie, z pomocą nauczycieli, opracują koncepcję zajęć, dobiorą pomoce dydaktyczne i przygotują ich realizację , biorąc aktywny udział w procesie edukacji. - zakup niezbędnych pomocy dydaktycznych , dostosowanych do zgłoszonych potrzeb szkół i rynku pracy (m.in. „zielone” zawody). Zakupy będą konsultowane z pracodawcami, u których uczniowie odbędą wizyty studyjne i staże .	Opolskie Centrum Edukacji/ projekty niekonkurencyjne	od 2024 r.	Liczba osób uczestnicząca w stażach/praktykach zawodowych → wzrost
Wsparcie kompetencji STEM i STEAM, zwłaszcza uczennic 2.9 popularyzacja wśród dziewcząt i kobiet nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynieryjno-technicznych jako kierunków kształcenia i specjalizacji zawodowej Cel strategiczny: 1 Cel operacyjny: 1	- kursy wyjazdowe obejmujące kompetencje STEM (matematykę, nauki ścisłe, kreatywne myślenie projektowe i metody eksperymentalne)	Opolskie Centrum Edukacji/ projekty niekonkurencyjne	od 2024 r.	Liczba osób rozwijających kompetencje kluczowe (STEM, cyfrowe, ekologiczne) → wzrost
Wyrównywanie szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy 2.9 popularyzacja wśród dziewcząt i kobiet nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynieryjno-technicznych jako kierunków kształcenia i specjalizacji zawodowej Cel strategiczny: 1 Cel operacyjny: 1	Działania mające na celu ukierunkowanie dziewcząt i młodych kobiet w celu realizacji kariery w ramach kompetencji STEM (ang. Science (nauka), Technology (technologia), Engineering (inżynieria), Maths (matematyka)) i STEAM (ang. Science (nauka), Technology (technologia), Engineering (inżynieria), Arts (sztuka) i Maths (matematyka)).	Projekty konkurencyjne	II kwartał 2025	Liczba osób uczestnicząca w doradztwie zawodowym → wzrost

Określenie potencjału podmiotów realizujących kształcenie oraz analiza działań podejmowanych w regionie na rzecz rozwoju: szkolnictwa wyższego, kształcenia zawodowego i uczenia się przez całe życie 1.4 diagnozowanie i wdrażanie rozwiązań w zakresie wspomagania rozwoju dzieci, młodzieży i osób dorosłych ze szczególnym uwzględnieniem podmiotowości osoby uczącej się Cel strategiczny: 1 Cel operacyjny: 2 i 3	- Badaniem zostaną objęci przedsiębiorcy, podmioty realizujące kształcenie, organy prowadzące kształcenie - Podstawową techniką realizacji badań będzie ankieta internetowa CAWI. - Badania zostaną prowadzone w trybie mixed-mode.	Województwo Opolskie/ Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu, Opolskie Centrum Edukacji, Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki	od 2023 r. do 2026 r.	Liczba przeprowadzonych analiz i raportów dotyczących kształcenia → wzrost
Lokalne inicjatywy na rzecz kształcenia osób dorosłych 2.3 zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych, w tym zwłaszcza niskow kwalifikowanych lub z niskimi umiejętnościami podstawowymi, w procesie uczenia się przez całe życie (edukacja formalna, pozaformalna, uczenie się nieformalne i uczenie się w miejscu pracy) Cel strategiczny: 2 Cel operacyjny: 1	- tworzenie lokalnych punktów wsparcia kształcenia osób dorosłych, służących np. aktywizacji osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, w tym osób starszych, osób o niskich kwalifikacjach, nieaktywnych zawodowo, z terenów wiejskich oraz z niepełnosprawnościami, na przykład: LOWE, Uniwersytety Trzeciego Wieku	beneficjenci projektów niekonkurencyjnych /konkurencyjnych	Od II kwartału 2025	Liczba utworzonych lokalnych punktów wsparcia kształcenia → wzrost
Kształcenie ustawiczne Usługi rozwojowe dla pracodawców i ich pracowników, zgodnie z ich zidentyfikowanymi potrzebami (system popytowy w oparciu o Bazę Usług Rozwojowych). 14.8 wspieranie w inwestowaniu w rozwój umiejętności pracowników. Cel strategiczny: 1 Cel operacyjny: 1	- dofinansowanie do kursów podnoszących kwalifikacje lub kompetencje spośród szkoleń dostępnych w Bazie Usług Rozwojowych PARP. Dofinansowanie to oferowane będzie w ramach tak zwanego bonu szkoleniowego.	Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki	od III kw. 2023 r.	Liczba osób uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu → wzrost

Adaptacyjność pracodawców i pracowników 15.2 wspieranie organizacji i kadry zarządzającej we wdrażaniu wysokoefektywnych praktyk pracy uwzględniających umiejętności pracowników, ich potencjału i predyspozycje oraz uwarunkowania osobiste, w tym rodzinne. Cel strategiczny: 1 Cel operacyjny: 1	- wsparcie mikro i małych przedsiębiorstw, pracodawców zatrudniających osoby o niskich kwalifikacjach - szkolenia związane z inteligentnymi specjalizacjami, zawodami deficytowymi oraz kompetencjami ekologicznymi i cyfrowymi	Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki	Od 2024	Liczba osób uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu → wzrost
Współpraca i partnerstwo między instytucjami edukacyjnymi i partnerami społecznymi, przedsiębiorcami, organizacjami klastrów przemysłowych, IOB, instytucjami badawczymi oraz zajmującymi się innowacjami, a także instytucjami szkoleniowymi/usługodawcami w celu zapewnienia lepszej komunikacji potrzeb rynku pracy oraz promowania uczenia się w miejscu pracy 15.1 upowszechnianie wiedzy na temat metod wykorzystania umiejętności i wysokoefektywnych praktyk pracy Cel strategiczny: 1 Cel operacyjny: 2	-wprowadzenie na rynek nowych lub ulepszonych produktów i usług - udzielenie voucherów dla MŚP na profesjonalne usługi świadczone przez akredytowane IOB -stworzenie sieci podmiotów oferujących wsparcie dla osób prowadzących działalność gospodarczą oraz rozpoczynających działalność -upowszechnianie dobrych praktyk w celu zainspirowania kolejnych podmiotów na rzecz innowacji i podniesienia konkurencyjności	Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki	od III kw. 2023 r	Liczba zawartych partnerstw →wzrost
Powstanie 8 Branżowych Centrów Umiejętności 2.3 zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych, w tym zwłaszcza niskow kwalifikowanych lub z niskimi umiejętnościami podstawowymi, w procesie uczenia się przez całe życie (edukacja formalna, pozaformalna,	- podnoszenie jakości kształcenia zawodowego, walidacja i certyfikowanie kompetencji oraz dostosowanie systemu edukacji do potrzeb dynamicznie zmieniającego się rynku pracy, w tym w kontekście zielonej i cyfrowej transformacji.	powiat brzeski, nyski, krapkowicki, strzelecki Centrum Szkolenia Zawodowego w Krapkowicach Miasto Opole	Od 2023 r. do 2025 r.	Liczba osób uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu → wzrost

uczenie się nieformalne i uczenie się w miejscu pracy				
Cel strategiczny: 1 i 2				
Cel operacyjny: 2				
„Wsparcie dla zrównoważonej przyszłości II”	- upowszechnienie wiedzy na temat idei zrównoważonego rozwoju wśród uczniów szkół średnich powiatu nyskiego poprzez serię zajęć teoretycznych i praktycznych realizowanych zarówno na terenie szkół, jak i w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Nysie	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie	Od 2024 r.	Liczba działań na rzecz upowszechniania idei zrównoważonego rozwoju →wzrost
15.1 upowszechnianie wiedzy na temat metod wykorzystania umiejętności i wysokoefektywnych praktyk pracy	- zajęcia wzbogacone doświadczeniami pozwalającymi zrozumieć nowoczesne technologie związane z wytwarzaniem energii.			
Cel strategiczny: 1 i 2				
Cel operacyjny: 1				
NYSKA AKADEMIA MŁODEGO ODKRYWCY” [NAMO]	- popularyzacja wiedzy, odkrywanie talentów i rozbudzenie aktywności poznawczej dzieci i młodzieży, uczestniczących w zajęciach	Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie	Każdego roku, w sposób ciągły.	Liczba działań na rzecz upowszechniania idei zrównoważonego rozwoju →wzrost
15.1 upowszechnianie wiedzy na temat metod wykorzystania umiejętności i wysokoefektywnych praktyk pracy	- wprowadzenie w treściach zajęć elementów powiązanych z ideami zrównoważonego rozwoju ma wykształcić u młodych ludzi nawyk dbania o środowisko naturalne i nawyk zdrowego życia oraz uświadomić rolę otaczających nas dóbr naturalnych w przyszłym rozwoju ludzkości.			
Cel strategiczny: 2	-popularyzacja nauki, jej praktyczne zastosowanie i ścieżki rozwoju zawodowego w oparciu o studia na kierunkach praktycznych.			
Cel operacyjny: 1				
Dzieńodkrywców zawodów.	Dobra praktyka – inicjatywa dydaktyczna autorstwa A. Hiller-Janik i R. Glińskiego polegająca na współpracy szkolnego doradcy zawodowego z wybranym zakładem pracy w celu zaprezentowania młodzieży szkół podstawowych charakteru pracy na konkretnym stanowisku pracy istniejącym w danym zakładzie pracy.	Firmy z terenu województwa opolskiego	Działania prowadzone w sposób ciągły według bieżących potrzeb i możliwości	Liczba osób uczestnicząca w doradztwie zawodowym →wzrost
17.3rozwijanie istniejących itworzenie nowych działań wobszarze doradztwa, możliwych do zastosowania wedukacji formalnej ipozaformalnej, instytucjach rynku pracy ipolityki społecznej				
Celstrategiczny: 2				
Celoperacyjny: 2 i 3				

Zajęcia praktyczne realizowane w siedzibie firmy . 21.2 promowanie udziału w praktykach i stażach Cel strategiczny: 1 Cel operacyjny: 2	- szkolenia stanowiskowe - uczestnictwo w bieżących zadaniach realizowanych przez firmę - nawiązanie partnerstw szkół i uczelni z lokalnym biznesem	Fabryka Armatury Przemysłowej WAKMET Sp. z o.o. w Bodzanowie Współpraca z Grupą Azoty ZAK S.A. oraz Elektrownią Opole OMEGA Pilzno, DHL, Raben.	Działania realizowane w sposób ciągły	Liczba osób uczestnicząca w stażach/praktykach zawodowych →wzrost Liczba zawartych partnerstw →wzrost
Podniesienie aktywności naukowo-badawczej Politechniki Opolskiej w obszarze zrównoważonej produkcji” Cel strategiczny: 1 Cel operacyjny: 1	podniesienie poziomu i innowacyjności badań naukowych w obszarze zrównoważonej produkcji, Zwiększenie znaczenia prowadzonych na Politechnice Opolskiej badań naukowych w obszarze związanym z zrównoważoną produkcją w międzynarodowym środowisku naukowym; Zwiększenie wpływu badań naukowych i prac rozwojowych na funkcjonowanie otoczenia gospodarczego w rejonie województwa opolskiego;	Politechnika Opolska	01 stycznia 2024 - 31 grudnia 2027	Liczba działań na rzecz upowszechniania idei zrównoważonego rozwoju →wzrost

Plan stanowi integralną część Zoperacjonalizowanego Programu Wdrażania Zintegrowanej Strategii Umiejętności.